

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 1 FEBRUARI 1914.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE:
JOHAN NORDLING.BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WAGNER.

Framtidslandet.

DÄR STRÄLAR SÅ FJARRAN VIDA
långt, långt bortom bergens bryn
i rosiga morgonfärger
ett land för de ungas syn:
det landet är framtidslandet,
där dagen är ung och ny
och solskenet ofördunkladt
sig gjuter från klarblå sky.

De svarta moln utaf fördom,
af last, af skuld och skam,
som skugga på människostigen
så långt den ännu går fram,
därborta skola de skingras
för friskare vindars fläkt
och jorden skall åter bära
sin Edens och oskulds dräkt.

Det landet är frihetslandet,
det landet är fridens land,
där själar ej fjättras längre
i lögnens bojor och band,
där allt det ädlaste bästa,
som födts i människohåg,
får välla fram som en väldig,
en allt besegrande våg.

De frötta de spå, de säga:
det landet är blott en dröm,
en hägring, som snart skall flykta
med lifvets och tidens ström.
De mena: ni unga dårar,
er syn skall sjunka en gång
i natt och mörker. Er längtan
skall bli er till sist för lång!

I streden dock troget striden
i lider af natt och nöd,
för kommande unga själar,
som ärfva en gång er glöd,
för kommande unga slakten,
som skola landa en gång
i framtidslandet och höja
fridens och frihetens sång.

OSCAR STJERNE.

Men de som ha skådat landet
i framtidsdrömmens ljus,
de frukta ej vägens mödor
och ödesstormarnas brus,
de tro dock, att efter stridernas
hårda åldrar och år
skall drömmen en gång fullbordas
i blommande framtidsvår.

O, heliga kraft att drömma,
att älska, hoppas och tro,
att offra för framtidstanken
all nuets hvila och ro,
må alltid du finna ditt fäste
i unga och rena bröst,
då går ock vårt släkte mot seger
och ej mot förvissnandets höst!

Ty äger vårt lif en mening,
är lifvet lefvandet värdt,
då ligger sanning i syn, som
vår ädlaste dröm beskärt.
Vårt hjärtas djupaste aning
är mer än villa och sken,
och fåfängt kämpar ej vilja,
som kämpar hänförd och ren.

Så blicken med mod, ni unga,
med hopp och med lefnadslust
mot framtidslandet och skåden
dess morgonrodnande kust!
Och nå ni ej själfva målet,
går ock er farkost i kvaf,
ni sågo dock kusten närmre
från gåtornas dunkla haf.

Gerda Planting-Gyllenbåga.

IDUN FÖR DEN 21 DECEMBER
1913 fanns en notis med rubri-
ken "Rösträttsförening som hus-
ägare" och illustrerad med ett
par fotografier af F. K. P. R:s
nybyggnad i Huskvarna, den första i sitt slag
i Sverige.

Lite hvar gjorde sig kanske vid läsandet af
artikeln den frågan, hvarför just Huskvarna
först af alla F. K. P. R. i Sveriges land skulle
få sitt eget hem. Ett företag, som de större
städernas föreningar knappast vågat dröm-
ma om, det sättes i detta jämförelsevis lilla
samhälle käck i verket, ej heller lyckas det
finnas tvifvel om att det skall bära sig. Hvad
är då hemligheten? Äger Huskvarna en
ovanligt hygglig mecenat, eller har någon
medlem i föreningen lyckats få fatt i den där
underbara trollringen, ni minnes, som byggde
ett slott på en enda natt, blott man vred på
den och önskade sig ett? Ånej. Huskvarna
har ingendera delen, men det nya huset står
där som ett bevis på, hvad kvinnorna kunna
uträtta, när det finns vilja och energi samt
dessutom en kvinna midt ibland dem, med ett
af entusiasm brinnande hjärta, en på hvärs
kloka omdöme och klara förstånd de aldrig
behöfva tvifla, som käck och lugn står i spet-
sen och villigt tar de tyngsta arbetsbör-
dorna på. Och just en sådan kvinna är det

som Huskvarna F. K. P. R. är nog lycklig att äga till sekreterare, nämligen fröken Gerda Planting-Gyllenbåga.

Redan en gång förut, jag vill minnas det var vid sekelskiftet, har fröken Planting-Gyllenbåga blifvit presenterad för Iduns läsare. Det var då det stora julnumret kom ut med porträtter af de mest framstående yngre kvinnliga representanterna af Stockholmsassocieringen. Där fanns hon med som en af de vackraste af alla de lysande stjärnorna i hufvudstadens sällskapslif. Men den, som nu vill göra fröken Planting-Gyllenbågas personliga bekantskap, får komma med och söka henne i en helt olika omgivning.

Lokaltåget mellan Jönköping och Tenhult stannar vid en liten anhaltstation belägen högt uppe på sluttningen, just där man har den allra vackraste utsikten öfver Huskvarnadalen med Vätterns klara glittrande vatten som bakgrund. Mellan höga furuklädda höjder ligger staden med de små prydliga husen omgifna af sina trädgårdar. Vore det inte för de stora dominerande fabriksbyggnaderna, som gifva ett omisskänneligt intryck af storindustri, skulle man kunna tro, att man hade en modern trädgårdskoloni framför sig, men så har ju också Huskvarna ryktet om sig att vara ett af de bäst ordnade fabriksamhällena i riket. Men strax till höger om oss, just på själfva sluttningen, utmed landsvägen, som har en god bit kvar innan den får heder och värdighet af "gata", ligger en gammal herregårdsbyggnad, nästan alldeles bortskymd af höga granar. Det är Tonnenås egendom och hönserier, ägda af patron K. T. Andersson, och det är dit vi ställa våra steg, ty där i en del af byggnaden har fröken Gerda Planting-Gyllenbåga sedan några år tillbaka sitt hem.

De förtjusande antika möblerna från föräldrars och förföräldrars hem ge åt de gamla herregårdsrummen en prägel af adels-gods, just den rätta infattningen åt deras ägarinna, ty fröken Planting-Gyllenbåga är den förfinade patricierdamen ut i fingerspetsarna. Där man ser henne lång, smärt och rak med mjukhet och grace i hvarje rörelse, och hör denna lugna klara stämma, så fränder sig den reflexionen osökt på en, att om detta är en representant för den nya kvinnotypen, den om hvilken alla kvinnosakens motståndare profetera att hon kommer att sakna hvarje spår af "kvinnlighet", så ha vi här ett glänsande bevis på motsatsen.

Fröken Planting-Gyllenbåga är idel belåtenhet med den nya byggnaden. Just nu till nyåret hade de fått beviljadt ett fördelaktigt banklån, som sätter ekonomien på säkra fötter, så nu är det ingen oro längre att det inte skall bära sig, ja, t. o. m. bli en ganska god affär, men så har det också den bästa och vackraste samlingsalen i staden. De 200 medlemmarna af Huskvarna F. K. P. R. ha i sanning fått ett hem, som de kunna vara glada åt.

Och stadsfullmäktigeskapet? Det är nu i tre år som fröken Planting-Gyllenbåga varit Huskvarnas enda kvinnliga stadsfullmäktig och det kunde vara roligt att höra litet om erfarenheterna. "Ja, vi kvinnor äro ju så nya i detta arbete", säger hon, "att det är mycket att lära och sätta sig in i. Huskvarna är ju också så ny som stad. Det afhandlas mest gatuarbeten, vägunderhåll, kloakledning och dylikt. Allt sådant ha vi kvinnor ju varit alldeles okunniga om och det gäller att sätta sig in i alla dessa nöd-

vändiga, om ock skäligen torra spörsmål. Det är ju på den alltid brännande penningfrågan allt hvilar. Men vi ska väl hoppas att det kommer en tid, då vi äfven få använda krafter och penningar till mera ideella angelägenheter."

Sedan ungefär ett år tillbaka har fröken Planting-Gyllenbåga dessutom haft sig anförtrödt skötandet af Huskvarna Vapenfabriks intressekontor. Som bekant äro dylika intressekontor inrättade efter amerikanskt mönster vid några af våra industriella anläggningar. Mot ett visst afdrag på lönen hvarje aflöningsdag åtager sig kontoret för de arbetare, som vilja begagna sig af detsamma, alla större utbetalningar, såsom hyra, skatter, afbetalningar af skulder etc. hvarjämte en viss summa årligen insättes på sparbanksbok.

I fröken Planting-Gyllenbågas sällskap gå vi så ned till Huskvarna för att se nybyggnaden, men med den äro ju redan Iduns läsare förrogna, fast fotografierna knappast gjorde den rättvisa. Allt är så praktiskt och smakfullt. Vi få äfven göra en titt in i vaktmästarens bostad, hvilket är ett fullkomligt idealiskt hem på två rum och kök.

Så skiljas vi åt, varmt lyckönskande fröken Planting-Gyllenbåga till de redan vunna resultatet af hennes arbete, och på vägen hem komma vi att tänka på de ord Elin Wägner låter Helga Wisbeck säga: "Det är några af er, som äro unga, som verkligen kommer mig att tro på att det växer upp så duktiga kvinnor, som tiden kräver."

Och vi veta, att här är en utaf dem.

KARIN KARLING.

Från min fönstersmyg.

Historiska romaner.

EDAN HISTORIEMÅLNINGEN som konstär blifvit så godt som utdömd, har den historiska romanen, mot hvilken i hufvudsak samma invändningar kunna göras, i stort sedt hållit stånd mot tidens anlopp, blomstrade under själfva realismens glansperiod i J. P. Jacobsens diktning och har under den nya litterära perioden t. o. m. upplefvat en renässans. Så godt som alla våra författare ha skrivit historiska romaner, isynnerhet om man, som sig bör, dit hänför skildringar från den tid då Fredrika Bremer skref nutidsromaner.

Gentemot den offentliga kritiken står den historiska romanen ganska trygg; den har en gång för alla fått sig sitt jus existendi tillerkändt. Men privat har jag mången gång just inom fint bildade läsekretsar hört denna konstär underkännas. "Den roar mig icke, den är trögläst; människorna äro icke levande, de tala icke, de hålla tal — eller också äro de lika utklädda nutidsmänniskor." Det kan icke nekas att dessa anmärkningar ofta nog, ja, oftast ha fog för sig. Skada, ty den historiska romanen har bland annat den ädla och betydelsefulla uppgiften att stärka samhörighetskänslan mellan släktena och därmed att stärka nationalkänslan och nationens organiska lif; den har vidare uppgiften att ge konstens åskådlighet åt historiska paralleller, af hvilka det levande släktet kan draga djupt ingripande lärdomar. Men — alldeles som historiemålningen, hvilken samma uppgifter åligga — ställer den historiska romanen på konstnären kolossala kraf, som ej kunna jämföras med det omedelbara återgifvandet af den miljö, i hvilken han själf lever. Därför komma så många författare på detta område till korta, hvilka inom nutidsskildringens presterat fullgodt arbete.

Det att lyckas eller icke lyckas beror visserligen här som öfverallt i sista hand på diktarindividualiteten. Det oaktadt gifves det vissa typiska fel, åt hvilka nästan alla författare af historiska romaner i mer eller mindre grad hemfalla. Det första är lärdom. Det låter paradoxalt, men det är dock så. Naturligtvis är det aktningvärdt och vackert att bereda sig till den fordrande uppgiften genom grundliga förstudier, och naturligtvis är det aldrig i och för sig ett fel att veta, blott att icke rätt begagna sitt vetande. För att skriva en god historisk roman, jag menar en god roman i historisk miljö, måste man kunna tuga med hvad man vet, och därtill kunna ytterst få, om någon, förmå sig. Jag har läst en historia om en japansk militärattaché vid ett europeiskt stormakts-hof, hvilken i två år spelade dum för att afväpna omgivningens försiktighet: till ett sådant offer för fosterlandet skulle ingen europé kunna förmå sig. Ha vi med sveit och möda samlat lärdom, skall världen också veta huru lärda vi äro. Lärdomens uppgift skulle i fråga om den historiska romanen vara att förhindra att författaren tillfälligtvis ger läsaren en oriktig historisk eller antikvarisk upplysning, icke att han skall i tid och otid meddela sådana upplysningar. Så som förstudierna i allmänhet brukas, skrider den stackars romanen fram ungefär så ledig och obesvärad som författaren själf skulle göra, om han tvunges att en vacker

Etthundra (100) kronor i pris för Ett humoristiskt kåseri.

Det sägs, om med rätt eller orätt, att endast fransmännen äga den kvicka uppfattning och lätta stil, som äro nödvändiga förutsättningar för skrifvandet af ett kåseri. Männe "nordens fransmän och fransyskor" ej kunna göra dem rangen stridig? Det är detta Idun vill pröfva med denna sin pristäffling. Alltså, spetsen edra pennor, alla kvicka hufvuden och smidiga stilister, och skrifven ett högst 3-spaltigt kåseri öfver ett själfvaldt ämne! Det som eröfrar priset införes i Iduns första aprilnummer för 1914.

Täflingsmanuskripten, som skola vara försedda med påskriften: **Iduns aprilstäffling** samt åtföljda af försegladt motto, innehållande författarens namnsedel och adress, måste vara inlämnade till redaktionen af Idun **senast den 1 nästkommande mars.**

Stockholm den 31 januari 1914.

IDUNS REDAKTION.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 9.—
Halft år	> 3.50	Halft år	> 4.50
Kvartal	> 1.75	Kvartal	> 2.25
Månad	> 0.75	Månad	> 0.90

Iduns Byrå o. Expedition, Mästern Samuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03.	Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Nordling: Riks 36 60. Allm. 4 02.	Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1	Riks 36 59. Allm. 43 04.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	
25 öre efter text.	Utländska annonser:
30 öre efter text.	30 öre efter text. 35 öre
20% förhöjning för särsk. begärd plats.	å textside. 20% förh. för särsk. begärd plats.

söndagsförmiddag promenera på Strandvägen i en korsridares rustning, med hans spjut i handen, sköld på armen och slagsvärd vid sidan. Goda och dåliga, likna så godt som alla historiska romaner hvarandra däruft, att handlingen ej kan föra oss till en borg eller ett värdshus, utan att dess arkitektur skall beskrivas från grund till tak, icke in i ett rum utan en fullständig och noggrann inventarieförteckning öfver detsamma; hjälpen får icke lyfta en bågare till munnen utan att bågaren skall beskrivas som ett nummer i en museikatalog, icke släcka sin först med en klunk vin, utan att i alla händelser vinets stamort och helst dess årtal angifvits. I en modern roman skriva vi exempelvis "en hvitklädd flicka trädde in i rummet", utan att därför tänka på att lämna en modejournalsbeskrifning på klädningens montering och snitt; hvarför i all världen kan man icke skriva äfvenså i en historisk roman? Men det kommer aldrig ifråga. Läsaren skulle ju kunna misstänka att författaren icke visste huru damernas klädningar voro sydda år 1456.

Det råder visst en vantro, att allt detta antikvariska påhäng och dingelidang ger tidsfärg — stämning, med andra ord. Som om någonting vore så ägnadt att förfäga stämningen som minutiösa detaljbeskrifningar! Ju mera sådana, ju omöjligare att få ihop dem till en helhetsbild. Förlorar författaren ett ögonblick denna ur siktet för att fördjupa sig i en detalj, förlorar läsaren den äfven. Vårt förträffliga konversationslexikon upplyser, att Dumas' "De tre musketörerna" är underhållande, men saknar tidsfärg. Härmed menas, förmodar jag, att den går lös och ledig utan någon antikvarisk rustning. Men lill gengäld växer det gamla Paris från Place des Vosges och Faubourg St. Germain gamla gator som med magisk makt upp för läsarens syn och vimla af lif, af kavaljerer, borgare, präster och soldater, och ur deras ord och handlingar andas det gamla Frankrikes innersta själ. Fransmännen förstå detta; Rostand förstod det; han hade icke låtit d'Artagnan stiga fram och komplimentera Cyrano till hans duell, om ej "musketörerna" varit något mera än världens roligaste bok.

Ja, det är denna den historiska romanen främst skulle ge oss: tidsfärgens själ, icke deras kropp. Därpå hänger dess värde, därpå hänga stämning och tidsfärg och allt. Men här är vanligen bristen lika gapande som öfverflödet på kunskapsmaterial är tyngande, här fordras nämligen något mera än att läsa hundra volymer som förstudie till en bok på hundra sidor; det fordras att kunna glömma sig själf, paralysera sig själf för att lefva i en främmande ande.

Ack, den förflutna tidens ande är, min vän, en bok med sju sigill förseglad,

säger Faust, och inför den sanningen har nog hvarje årlig författare af historiska romaner någon gång gripits af förtviflan. Hvilken själfuppgifvelse, innan det lyckas att fånga en glimt af den bakom tidens insegel fångslade anden!

Kan författaren icke afstå från att själf tala genom sina diktade gestalters mun, så må han hålla sig fjärran från den historiska romanen; därtill duga blott nutidsmänniskor som han själf. Hvad gagnade Strindberg hans antikvariska lärdom? Hans kungar, hjältar, riddare äro allesammans ingenting annat än öfverliggare från Uppsala; de äga icke en tanke eller ett ord som icke är 1880-talets. Gärna följa vi Selma Lagerlöfs fantasi och tillerkänna den snillets suveräna

rätt att omgestalta sitt material efter sina egna lagar; men när hon låter en hemvändande korsfarare få moderna fredsfantasier och ångra att han slagit ihjäl saracener, då blir det för starkt. Har det väl en aning till betydelse för skildringen af en korsridares själslif, om Selma Lagerlöf är fredsvän eller icke? Häremot vill jag ställa ett yttre ur en historisk roman, där tidens tankegång i dess skiljaktighet från vår synes mig träffad på kornet. Det återfinnes i en af Sienkiewicz' härliga polska skildringar, som jämförelsevis få ha läst, medan alla ha läst hans visserligen välskrifna, men likt alla romaner med antikt ämne schablonmässiga "Quo vadis?". Tartarhöfdingen Asia har lidit en gräslig martyrdöd, som hämnd för de lika gräsliga oförrätter han tillfogat en polsk ädling. Denne berättar om händelsen i en krets af vänner. En af dem säger: "Det är underligt att ej djävulen bättre beskyddar de sina." Då infaller den lyssnande unga husfrun fromt: "Det bevisar att Guds makt är större än djävulens." Och den först talande utbrister med lifligt bifall: "Där slog nådig frun hufvudet på spiken." Sienkiewicz har också en korsridare, en präktig, frisk, humoristiskt tecknad ynglingagestalt, som på tal om sin goda sömn yttrar: "Det finns ingen bättre hufvudkudde än en slagen fiende."

Hvem minnes icke huru löjligt intryck det gör, när författare af historiska romaner låta de mest snillrika af sina personer ådagalägga sin intelligens genom att som aning uttrycka — och öfverväldiga sin omgivning med djärfheten af — vår tids banalast vordna tankar? De verka lika oorganiskt som å andra sidan de "historiska yttrandena" göra, när de omsorgsfullt påtas in i det diktade samtalet.

De sju inseglan öppnas icke med så enkla medel.

I egentlig mening öppnas de naturligtvis icke alls. Om tiden vore flerdimensional som rummet, kunde vi vända tillbaka till förflutna tidsvarf alldeles som vi nu resa till aflägsna land. Det vore intressant att läsa en roman af en stor modern författare, som fått göra en sådan resa. Den blefve nog tämligen olik allt hvad vi nu känna af historiska romaner. Hvad jag här ofvan menat med tidsfärg och tidsstämning, är helt enkelt att romanen väcker i vårt inre alldeles samma vibration som de gamla krönikorna, de gamla memoarerna, de gamla ruinerna, de gamla katedralerna. Men äfven denna fordran är stor, fruktansvärdt stor. För att kunna fylla den erfordras tvenne förutsättningar. Den första har jag redan nämnt: det är själföföglömmelse. Den andra är naturligtvis begåfning. Men den första är icke mindre viktig än den andra.

ANNIE ÅKERHIEM.

Ett bondetågsnummer

blir nästa nummer af Idun med anledning af de svenska odalmännens förestående stora demonstrationståg till hufvudstaden. Intressanta textbidrag af kända pennor och ett vackert och rikhaltigt illustrationsmaterial — allt hänförande sig till den märkliga folkrörelsen, kommer att bilda detta specialnummers innehåll. Som efterfrågan på detsamma gifvetvis blir liflig, torde våra återförsäljare i god tid försäkra sig om nödigt antal exemplar.

Klicken och Ligan.

Stockholmsskildringar från 1800-talets sista kvartsekel af HEDVIG SVEDENBORG.

Kap. II.

Det spökar i Balkonghuset, när herrskapet går på Operan.

HÉRÉSINE HADE SMUGIT SIG in i blå kabinetten, där hon gråtit sig till sömns, fast besluten att aldrig, aldrig mer bli snäll igen.

Hon hade varit inne i pappas rum och sett på medan han klädde om sig. Och ännu hade lifvet inte lärt henne hvilket kritiskt ögonblick det är, när en kragknapp skall pressas igenom en porlinslång krag och en skjortflinng, som alltid är stärkt, då den inte bör vara det. Sorglös och intet ondt anande tjatrade hon som vanligt, medan hon klåfingrade på allt som låg framme. Hon undrade hvad Barberaren i Sevilla var för något, om operan var lik kasperateatern, hvarför pappas ögon sågo så konstiga ut utan glasögon, om pappa var född med glasögon, hvarför pappa inte lät skägget växa och till sist undrade hon med både ord och hand, just som knappen slant och trillade bort för tredje gången, hvad pappa kunde ha i plånboken.

Men det skulle hon inte ha gjort, ty innan hon riktigt visste hvad som hänt brann en örfil på hennes vänstra kind och hon stod ensam ute i den mörka salen med dörren i lås bakom sig.

Fullkomligt rusig af vrede och skam sprang hon genom förmaket in i blå kabinetten, där barnen aldrig fingo vara, och rullade ihop sig på isbjörnsfällan, som gick långt in under soffan. Hon hörde hur både pappa och mamma, Lova och Didrik ropade på henne. Sedan smällde det till i tamburdörren och allt blef tyst.

Då kom gråten.

Och Thérésine fantiserade om att hon skulle ligga kvar där under soffan tills att hon blef bara ett sådant där litet skelett, hon self på Vetenskapsakademien, och först på julaf-ton skulle de hitta henne.

När hon tänkte på hur förtviflade de alla skulle bli, hur de skulle gråta och ångra sig och lägga henne i en liten vit kista, kände hon sig så rörd och lycklig, att hon rakt glömde svedan på kinden, men beslutet att aldrig mer bli snäll igen satt kvar så länge som medvetandet fanns.

Efter ett år eller så vaknade hon af att dörren öppnades och Bellman kröp under soffan och slickade henne i ansiktet, medan Didrik med gråten i stämman ropade: — Tessy, Tessy, ä du där. Fy, hvarför ä du så stygg, Didd har letat öfverallt och mamma gaf oss russin och kex att leka kalas med.

Glömsk af allt kröp det lilla skelettet fram. — Du, du har väl inte ätit upp alltsammans, Didd?

— Inte så mycket som så heller, morrade Didrik vresigt och visade på en mindre välvårdad nagel, som lyckligtvis inte syntes i mörkret. — Lova sa att jag ingenting fick innan jag letat reda på dig.

Hela våningen var mörk och ofreflig, endast upplyst af gaslyktornas dystra sken, som silade in mellan gardinerna. I barnkammaren hade lillan just somnat och en brinnande veke i ett glas med rofolja stod och blinkade som en lysmask på byrån, men i köket var det litet bättre. Där satt Lova, Kokmaja och "Nyjungfrun" — Thérésine kunde aldrig lära sig

KLÄDNINGAR

till Kr. 3.50 per styck är väl billigt? Sänd Eder nerfläckade och oanvändbara klädning för kemisk tvätt och präsnig till Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg och Ni blir förvånad öfver det goda resultatet. Det är ej likgiltigt, till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kople-
och Tryckpapper
samt kartong.
Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

hennes namn — kring den osande gasoljelampan och berättade spökhistorier för att pigga upp Jubben, som satt och dinglade på vedlåren.

— Ni må säga hvad ni vill, klagade Jubben och hans veckiga gummansikte lyste hvitt i dunklet, — men så sant jag heter Jakob Jakobsson —

— Ja, men det heter han ju inte, skraffade Nya-jungfrun, han heter ju Jubben, vet jag —

— — så, fortsatte Jubben segt, hör jag hvar eviga natt som Gud ger ett tassande som af björnlabbar genom korridoren. Och så vrider det på kökslåset och sedan så ramlar det i köket ibland som om de minst hölle häxsabbat där.

— Ja, men att inte mamsell Bommander hört någonting och vi ha ändå frågat henne flere gånger, menade Kok-Maja.

— Asch, hon är ju stendöf, hon hör ju inte människor och ändå mindre kan hon väl höra spöken. Men jesses då, afbröt Lova, hur har ungarna kommit hit. In med er i rödaste rappet, ni vet ju att ni inte får vara i köket.

— Ja, men det är ju alldeles mörkt, så du måste komma in och fända, gnall Didrik.

— Ja, ja, jag kommer, jag kommer. Aldrig kan man då heller få ha en treflig stund i fred. Men vet ni hvad, sade Lova, just som hon stod med handen på låset, tycker ni inte att vi skulle ta och passa de där spökerna så att vi finge veta hvad det är. Jubben kan ju ligga här i natt.

— O, herre je! och Jubben sjönk rakt ihop som en förbrukad förstamajballong. Sedan han åter lyckats blåsa upp sig något så när, störtade han ut genom korridoren och in i slöjkkammaren, där han reglade dörren med dubbla reglar, medan jungfrurna skraffade och slog sig på knäna.

Sedan barnen och Bellman dofna och likgiltiga låtsats leka kalas en stund med rusinen och käxen, undrade Thérésine hvad klockan kunde vara och hvarför Lova rakt glömt bort att lägga dem.

— Hvad du är dum, utbrast Didrik förtörnad, klockan är inte sex än.

— Sex!

Det var alldeles oförklarligt och Thérésine såg ut som ett lefvande frågetecken. Men så kom hon plötsligt ihåg att de någon gång för länge, länge sedan, långt innan hon blifvit ett litet skelett under soffan, hade ätit salt lax och ölsupa, det värsta hon visste af allt, och att pappa och mamma skulle äta middag hos morbror Carl-Adam, innan de gingo på operan.

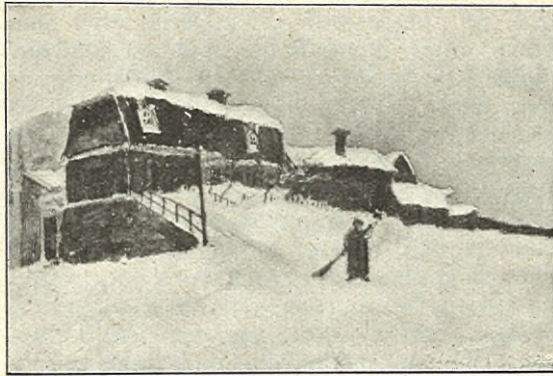
O, hvilken lång och ledsam och dyster dag! Didrik satt häglöst och dinglade med benen på en af de nersuttna rottingstolarna medan Thérésine gäspade och sträckte på sina späda lemmar. — Hvarför ska man bara ha pappor och mammor, som jämt gå bort och hvarför ä alla jungfrur så otäcka?

Men så fick Thérésine en idé, hennes ögon började tindra i det skumma lampluset. — Didd, vet du hvad, vi gå ner till mamsellerna Romanti och Bellman får följa med.

— Men tror du vi törs?

— Törs! Thérésine skakade trotsigt tillbaka sina mörka korkkrufslockar och så berättade hon för Didd sitt bestämdt fattade beslut att aldrig mer bli snäll — när dom ändå ä så orättvisa — så nu var hon inte rädd för någonting.

Försiktigt smögo de ut i förstugan och Thérésine kastade som vanligt med en rysning en blick ner genom trappräckets spiral — dit djupt, djupt ner. — Och kunde

Kåken på Malmskillnadsgatan, där sedan Johannes brandstation byggdes. Dit herr Kraftman flyttade.

inte fatta att om ett litet tag skulle hon själf, Didd och Bellman vara där nere.

I yttre rummet höll mamsell Julia på att lägga sista handen vid en af sina s. k. lördagsbrudar. I kväll hade hon inte haft mindre än fyra, så det var med nätt och nöd att hennes uthyrningsslöjor och kronor räckte till. Men den bleka fräkniga flickan Jansson med det röda vägiga håret tycktes inte det ringaste fästa sig vid att den svarta klädningen var så snäf, att hon måste kuta ihop axlarna för att inte spräcka den, och inte heller vid att slöjan var så tunn och liten, att den knappast alls syntes framifrån, så intresserad var hon af mamsell Julias glänsande skildringar från friherrinnan Gyllens bröllop häromåret.

— Enfin, utbrast mamsell Julia, då hon ändtligen blef af med sin sista kund, som lämnade en doft af härsken pomada och sur kaffesump efter sig. — Fatima, ropade hon, om jag bara kunde begripa hvem hon var lik?

— Hon var lik moster Gina, sade båda barnen på en gång, som intresserade och tysta stått och sett på bruden.

— Mon dieu quelle idée, och mamsell Julia sträckte armarna i förfäran mot himmelen, nej, mot den spruckna takgipsen. Men kom nu bara, små herrskap, tillade hon och öppnade dörren till det inre rummet.

Där inne var hemtrefligt och gladt. En brasa dundrade bakom järnluckorna och kastade lustiga strålar genom de runda hålen öfver trasmattn, där Bellman genast rullade ihop sig.

I soffan satt, till barnens stora förundran, grundläggbarbasen Kraftman. Fastän han satt på yttersta kanten och försökte göra sig så liten och nätt som möjligt, så verkade han i alla fall fullkomligt öfverveldigande.

— Det här är professors två trappor upp ungherrskap, presenterade mamsell Julia, medan mamsell Fatima rodnade så att non såg ut som en vissnad skär ros.

Sedan barnen nigit, bockat och tagit i hand och Kraftman förklarar att han många gånger haft äran och nöjet att råka småherrskapet både i portgången och på gården, fick Didrik fram "Från Europas huvudstäder", som han alltid brukade bläddra i där nere och Thérésine fick låna mamsell Fatimas knappask.

O, hvad Thérésine var betagen i de där knapparna. Där fanns en af hvitt porslin med skotska rutor öfver och en annan af safirblått glas och dem tyckte hon allra bäst om.

— Sjung lite, bad herr Kraftman i en hes hviskning, som om han var rädd att om han talade med fulla lungor hela det lilla rummet och mamsell Fatima med skulle blåsa bort.

Med små sädesärlesteg trippade den torra,

lätta mamsellen fram till den högt uppbäddade sängen, hakade ner gitarren, som hängde på väggen mellan ett par oljetryck föreställande en eldig brunett och en smäktande blondin, och läspade: — Hvad vill herr Kraftman att jag skall sjunga? Men utan att invänta svar slog hon några dallrande ackord och sjöng med en stämma, som tremulerade och skälde af sentimentalitet och innestängd jungfrulig frängtan om "Hjalmar som satt på blomsterklädd kulle och kvad", medan herr Kraftman betagen såg på den lilla vissnade varelsen med sina goda björnögon. Och när hon med stegrad patos kom till:

"Hvar gång, säger sagan, när midnatten har sin stjärnströdda florslöja sträckt kring jorden skylt den med vingarnas par, går Hulda i silfverhvit dräkt, kring kullen där ofta med Hjalmar hon sutit just där hon gjort eden, som trolöst hon brunit, och klagar och suckar så hålögd och blek: O, ve mig, o, ve mig, min Hjalmar jag svek",

då simmade de små björnögonen i tårar och Thérésine tyckte att det var det vackraste hon både hört och sett, där hon satt och lyssnade och samtidigt såg på dem genom den mystiska safirblå glasknappen.

Men Didrik tyckte i sitt inre att det hela var fänigt, och det var inte utan att inte den äppelrunda mamsell Julia med sina stickande korintögon tyckte detsamma.

Men så makades småpocket undan från divansbordet och kaffekoppar dukades fram, medan den hålögda och trolösa Hulda så småningom smalt bort som en dimma för lifvets glada verklighet.

— Nå, det kan något vara, vittade Bellman med svansen, när skorporkorgen sattes fram och herr Kraftman började helt muntert och bullrande berätta att han fått på entreprenad att spränga bort hela Gråberget där uppe bakom Johannes kapell, så nu kunde han väl knappast bo kvar här i gården längre. Han fick nog lof att lämna sitt gårdsrum till våren och flytta upp till gubben Kraftmans gamla kåk på Malmskillnadsgatan.

Medan både de stora och små barnen roade sig nere hos mamsellerna Romanti, sutto professor von Buhres, baron Gyllens, Felix och gamle major Sprengkula och njöto af Barberaren i Sevilla. Af Rossinis fjärils-lätta lekande toner, af denna rosenröda sorg som ingen kunde tolka så som Arnoldson med sin vidtomfattande, ömsom glödande, djupa, ömsom klingande lätta stämma hvilken lockade till tårar och löjen lika lätt. Hans Almaviva var ööfverträffad, det voro de alla eniga om. Och måtte han nu bara få behålla sitt underbara instrument. Det gick några smygande rykten om att hans röst åter igen skulle vara skadad, men det kunde då sannerligen inte höras. I ensemblen låg han öfver dem alla och hans toner välld fram, starka och lugna, skalkande och glittrande, som en bred älf från en aldrig sinande källa.

I mellanakten gingo herrarna ner i kaféet, det var nu alldeles nödvändigt för att kunna hålla gubben Pontus vid lif. Han förstod inte musik mer än en katt, men hade följt med för sällskaps skull och därför att det fanns en plats öfver i logen — men iskyld punsch, det förstod han sig så mycket bättre på.

Medan Maria von Buhre och Gina Gyllen tittade på publiken och blefvo betittade, satt Felix och kikade genom det förgyllda gallret in i kungliga logen, där "musikgrefven" härskade ensam.

Under hela föreställningen småpratade han och småsjöng för sig själf. Bravo, charmant,

För hudens vård och ansiktets skönhet

CRÈME SIMON J. SIMON, PARIS.

Enda skönhetsmedel som icke irriterar huden.

K. ANDERSON

SMYCKEN

Kr. 1 till 20 000 Kr.

Praktikatalog, ringmått gratis.

KUNGL. HOFJUVELERARE.

JAKOBSTORG 1. REGERINGSG. 19-21.

bravissimo, på min ära storartadt, muttrade han, medan han gick och satte sig än på den ena än på den andra sammetsfåtöljen.

Felix och gubben Pontus hade knuffat på hvarann och kommit öfverens om att snart gick han nog i sin hänyckning och satte sig i kungens guldstol. — Men då blir han halshuggen, bullrade gubben Pontus så ljudligt att folk vände sig om och hyssjade.

Men nu hvarken småsjöng musikgrefven eller bytte plats utan satt oafvärdt och kikade på Gina.

Hon var verkligen strålande med det rödguldglänsande håret flätadt som en väldig korg om hufvudet och en aldeles modern svart grenadinklädnad, hvilken stramade som ett handskinn om hennes hårdt snörda figur, och först nedanför knäna slog ut i full blom med ett otal plisséer och sammetstungor.

I en blink hade hon sett och förstått att hon var den bäst klädda på operan den kvällen och var glad att de tagit den där fondlogen till höger om den kungliga, där man syntes så bra. Blodet flöt som rusande vin genom hennes ådror, då hon kände de beundrande blickarna svepa som ett ljufvigt varmt bad om sina lemmar.

Plötsligt fick hon se sin man i en loge midt emot, där han hälsade på några bekanta. Gina förstod instinktmässigt att Carl-Adam gått dit bara för att få se henne på afsånd, se henne så som andra sågo henne, och ett stolt och lyckligt leende krökte hennes blodröda läppar.

— Maria du, vände hon sig till svägerskan, kan du begripa att dom ännu har kvar sina "hönsburar" där bak. Jag såg inte en enda jupon cage på hela resan och vi skämdes som — som lupp och höna, både Carl-Adam och jag, åt mamsell Fatimas mästerverk. Hu, det var rysligt. Men när man är ute och reser ett helt år, så har man då åtminstone tid att reparera den saken.

— Ja, och det gjorde du grundligt, log Maria mjukt, men ack, afbröt hon, om det ändå finnes en foyer här, det blir så tröttsamt och varmt i längden.

— Foyer, gäckades Gina. Jo det skulle allt ta sig något ut med alla dessa söndags-eftermiddags-gå-bort-gångs-popelin-klädnad i en guld- och spegelglasfoyer, nej, ännu så länge är det nog bäst som det är.

— Men Gina lilla, jag har ju själf bara min gråpopelin —

— Ja, du är nu alltid fin och söt, hvad du än tar på dig, om det också vore Vallenlins allra slitstarkaste och snusbrunaste vardags, och Gina såg på henne med en öm, nästan liten afundsjuk blick. Du, med ditt bleka aristokratiska ansikte, dina fina penslade ögonbryn och nästan blåa hår, du kan sätta på dig en upp- och nedvänd kastrull, om du vill, lady'n sticker ändå fram — medan jag däremot, Gina bet sig i underläppen och ryckte på axlarna.

— Mamma Gina, sade Felix, som i sitt tretton-åriga hjärta bar på en hemlig och glödande pagebeundran för sin styfemor, musikgrefven sitter och ser på dig hela tiden och han ser aldeles ut som Bellman, då han sitter och fittar på en kaka.

— Hysch, varnade Gina, han kan höra. Förresten nu ringer det och här ha vi herrarna.

Professor von Buhre satte sig den här gången aldeles bakom sin fru, och som ridån gick upp, böjde han sig ner till henne och hviskade ömt: — Majo, var inte ledsen längre.

Maria såg upp på honom med djupa, glän-

sande ögon och log sitt vackraste, vekaste leende. Det sällsynta smeknamnet och hvad Gina nyss sagt henne om hennes utseende hade kommit äfven hennes blod att rinna ungt och varmt.

Hon var ju inte lastgammal, knappast fyllda trettio och dock kände hon det ofta som om hon redan stode utanför det lefvande lifvet. Instinktmässigt verkade detta på henne som en lika skymflig orättvisa som den brännande örfilen på Thérésines kind. Att komma direkt från den ena barnkammaren in i den andra, med endast en liten kort ferie af ljufva unga lyckodrommar, var väl ändå inte lifvets mening. Det föreföll henne som om hon aldrig skulle få vare sig tid eller kraft att utvecklas till människa, och hvad som pinade henne allra mest var att både hennes man, hennes mor och hela släkten, som satte så stora fordringar på henne, tycktes finna det helt naturligt att hon hvarken hann eller orkade lefva. Trenne små lif hade de mistat därför att hon inte haft någon kraft att ge dem, och hon kände på sig att de andra tre inte heller stodo på någon stark grundval. Nej, finge de blott lefva, så nog skulle Thérésines och Lillans lif komma att te sig anorlunda.

Om hon blott kunnat tala med Douglas om detta. Ett ord, en blick, ett obetydligt något som tydde på att hon var något mer för honom än blott "mamma", kunde komma den bleksiktiga tyngden och trötheten, som ständigt hvilade öfver henne, att smälta som snö i vårsol. Men hur ofta hände det.

Nu hade han dock hviskat, med den där skälvande stämman, som hon älskade, sitt ungdoms "Majo", och örfilen han gifvit Tessy och alla ledsamheter voro i ett nu som bortblåsta. Hon smög sin lilla, mjuka hand till honom, aldeles som för länge, länge sedan, medan Rossinis glittrande lekande toner föllo öfver dem som ett gyllene regn.

Strax före tolf voro de hemma, sedan de druckit en kopp te uppe hos Gyllens, och professor von Buhre satt redan i sin gamla rock vid skrifbordet och bladdrade i sina papper. Men Maria var i en aldeles för ljus och lycklig stämning för att genast göra den hvardagliga rondan genom barnkamrarna och våningen innan hon gick och lade sig. I stället satte hon sig så bekvämt hon kunde på farfars tagelsoffa och tog fatt på Fredrika Bremers Grannarna, som hon just börjat.

Men hade hon, som vanligt, gått ut i köket, hade hon mötts af en underbar syn.

Där sulto i en lång rad, i beckande mörker, alla jungfrurna, herr Kraftman och mamsellerna Romanli med hvar sin stryksstickask i handen.

När Lova hade kommit ner för att leta reda på barnen, hade hon berättat om Jubbens spöken och att de mycket väl visste att det bara var tjocka Bommander, som smet in om nätterna och snattade ved. När de hade talat om det för professorns, hade de bara sagt: "ack, låt gumman hållas, hon är fallig, och kan minsann behöfva sina vedpinnar".

Nu hade de i alla fall beslutat att spela både Jubben och gumman ett spratt. Och hur det var blefvo både mamsellerna Romanli och herr Kraftman så intresserade, att de följde med upp och tack vare herr Kraftman lyckades de, sedan alla förberedelser voro gjorda, få ut den knäsvage, skälvande Jubben ur hans ide. Med så stort sällskap skulle väl Jubben ändå våga se spöket i ansiktet.

Kok-Maja hade bundit ihop alla de öfver-

sta vedträna med ett snöre och i samma ögonblick som gumman Bommander drog i ett trä, måste ju de andra följa med, och då skulle de alla på en gång stryka eld på sina slickor.

Med långsamma slag slog klockan tolf i Adolf-Fredrik och Jubben greps formligen af skälvvan, och hade det inte varit för herr Kraftmans starka armar och fasan att möta vidundret i korridoren, så hade han hufvudstupa gifvit sig i väg.

Himmel hör, hör hur det tassar som af platta björnlabbar. Det närmar sig, — det tar i låsvredet och Jubben blundar i mörkret. Så höres ett förfärligt brak — det är världens undergång — och sex stryksstickor flamma till på en gång. Förfäradе stirra Jubben och mamsell Bommander på hvarandra, medan de andra vika sig dubbla af skraft.

Synen varade blott en sekund men den var hårresande nog ändå. Det kunde professor von Buhre, som kom ut med sin skrifbordslampa lätt följd af den häpna Maria, intyga.

Midt på golvet stod mamsell Bommander iförd en mycket kort röd och svart randig stubb, en löshängande nattkofta och grå ullsocker, medan härtestarna voro invirade i fidningspapijlottor. I högra handen höll hon krampaktigt fast ett vedträ, som hängde ihop med en hel rad andra träna, aldeles som svansen på en pappersdrake, och i Kraftmans armar hängde den nästan liflöse Jubben.

Dock den som illa gör han illa far. Ingen af dem hade hört herrskapet komma hem och nu stirrade de alla förlägna och ängsliga på professor von Buhres.

Men Douglas och Maria funno situationen så oemotståndlig, att de skrattade värre än de någonsin gjort åt Almlöf i De båda döfva och Fregattkaptenen.

Dagen därpå sade Maria till Jubben, i all hemlighet, att han, då han bar upp veden, gärna kunde tappa ett par träna då och då utanför mamsell Bommanders dörr.

Något om figgarsocieteten i Stockholm.

Af LUDVIG NORDSTRÖM.

(Forts. o. slut.)

V.

ÅVAL, JAG SITTER EN AFTON och läser, då en herre anmäles och blir införd. Han är mer än artig, han är eländig, ömklig, ödmjuk, krypande. Och framför allt är han två saker: han är från samma stad som jag, och han är sjuk. Och inom några ögonblick tillkommer en tredje: han är utan pengar. Så en fjärde: han skall lyfta en lifförsäkring i öfvermorgon, på måndag. Och ändligen kommer femte akten och spelets mening och mål: han vill låna pengar samt erbjuder sig att skriva en revers och betala på måndag, då han lyft sina pengar. Han skall i morgon få alla nödiga papper hemifrån.

Det är första gången någon landsman sökt mig i mitt hem, kanske är det lite fåfänga, som förmår mig att bifalla hans begäran, människans lust att spela teater för sig själf och uppträda som beskyddare, kort sagdt: mindervärdiga motiv. Han får alltså pengarna och försvinner.

Måndan kommer, ingen karl. Tisdan kommer, ingen karl. Men vid 8-tiden på kvällen ringer det. Och då dyker han upp. För att

KUNGL. HOFLEV.

A. SELANDER & SÖNER,

GÖTEBORG & STOCKHOLM.

Den som anskaffar möbler, utan kostnadsförslag från oss, går kanske miste om just det, som skulle passat honom bäst.

40-årig erfarenhet som en af de förnämsta möbelfirmor i landet hafva

KONSTNÄRLIGT SKOLAD LEDNING.

BINDANDE GARANTI FÖR - - -

FÖRSTKLASSIGT ARBETE. - - -

För STOCKHOLM:

Särskild MÖBELARHITEKTYRÅ

med profutsällning, Birger Jarls gat. 9.

Föreståndare: **Sigge Almön.**

betala? Ingalunda! För att duka upp en ny historia. Papperen ha inte kommit, och till råga på olyckan har han tappat en del af pengarna och ber att få ett nytt lån.

Jag mulnar betänkligt, men han har nu krupit in i min atmosfär, känner sig säkrare, tar lite ton, svadan löper, och då jag ändligen uttröttats, slänger jag åt honom ett par kronor.

I samma ögonblick han skall gå, öppnas dörren, och min bror stiger in. Mannen rygg till, och jag ser honom, sjuk och eländig som han är, hm! med anmärkningsvärd fart försvinna utför trappan.

— Jo, det där är en snygg gosse! får jag nu höra. Han har bedragit den och den och går omkring i stan och tigger hos landsmän! Jag berättar.

— Godt! Jag skall i morgon ta reda på de där libbrefven! säger min bror, och följande morgon ringer han:

— Det var som jag sa! På bolaget visste man ingenting.

Förargad och samtidigt nyfiken går jag ner till polisen. Man skrattar.

— Var det Magnusson?

— Nej, Arlin!

— Åh! Arlin! Ja, det är en gammal kund.

Så hade jag min första direkta kontakt med den verkliga societeten. Men ännu kände jag dock icke dess sätt att fungera.

Arlin var för alltid försvunnen. Han visste sig vara känd af den, som kommit honom att åka så snabbt nedför trappan och begrep alltså, att han nu fått sin marknad hos mig förstörd. Annars vete gudarna, hur länge han gått på.

Så glömde jag honom.

Men ett par dagar efteråt får jag besök af en underlig figur. En jätte, helt enkelt en jätte. I perfekta kläder, säck-rock, snygga särksaker, alling. Han hade en röst, som om han varit van att kommendera arméer. Jag nådde honom ungefär till knappen i skjortbröset, han böjde sig ner, såg mig ända in i själen, förklarade sig vara specialist i att öfversätta till tyska och anhöll att få rätten till någon af mina böcker. Jag beklagade, att jag redan var bunden i Tyskland, han bet i sina knogar, såg i take, och en alldeles bestämd känsla började utforma sig inom mig. Jag tänkte på gamla Uppsala, ty han var student, ehuru flintskallig och grå, jag tänkte på gammal vigg och växlar och universitetstiden, och... jag beklagade, att jag inte kunde hjälpa honom... men möjligen... en femma!

Med ens brast den tryckande stämningen — och jag har aldrig sett en femma försvinna så hastigt i en västficka. Sen kramades min hand mellan hans båda, och han skulle söka upp generaldirektör Den och Den och söka plats, och fick han den, skulle jag bli den förste, jag, ädle, storsinnade, godhjärtade man, som skulle underrättas om den glada händelsen. Vi skildes, som om vi i decennier suttit på Gästis, Rullan och Flustret.

Knappt hade denne försvunnit vid horisonten, så dyker en gubbe upp, närmast lik en gammal positivhalare eller gaisångare. Med ett lurfvigt hår och skägg.

— Jag fördöljer ingenting, bäste hr N. Jag har leff som en slarver. Men nu gäller det sista försöket. Jag är fil. kand. och har gått som extralärare i Strängnäs. Nu ha mina gamla studentkamrater skramlat åt mig, och det gäller att rädda en existens. Här, var så god, är listan!

Där fanns namn på statsråd, presidenter,

excellenser, och jag förvånade mig öfver, hvilka fina pojkar det måtte varit i den årgång, som den gamle slusken tillhörde.

Och säker var han. Alldeles som hemma hos sig. Jag började nästan känna mig kuslig. Omedvetet anade något inom mig, att här stod inte allt rätt till.

Nå, så försvann den; och det blef en paus.

Men en vacker kväll står en yngling och gråter i tamburen, åter en landsman och berättar sin lidandeshistoria — 3 kronor, allt som fanns kvar i byxfickan!

Och sen brast det loss. Var jag ute en förmiddag, så hade tre å fyra personer sökt mig, karlar med bref ringde på dörren, sjömän, bokhållare, alla möjliga individer, rappellerande till min kända hjälpsamhet, till min far, min familj, mina bröder; härföraren med rösten kom igen, och nu dånade han i tamburen, så att barnen tillade ut med undran: god dag, god dag, små barn, ni är lycklig familjefar, hr N. — Jo, nu hade generaldirektör L. lofvat honom plats, nu var framtiden klar, nu hängde det bara på en liten femma, herregud, man kunde ju inte strax begära förskott!

Men den gången sa jag nej.

— Nå, vi förstå hvarann ändå. Vi är ju gamla studenter! Farväll!

Sen möttes vi ständigt på gatorna. Han rökande cigarr och nyter och belåten, och vi hälsade som två gentleman.

Men folkvandringen fortfor alljämt, ända till dess en dag "litteratören" uppenbarade sig med tiggarbref i handen.

Med ens klarnade det i hufvudet på mig.

— Jaså, min kära litteratör! började jag. Är det ni, som skickar upp alla dessa karlar till mig?

— Näääj då! Det vet jag ingenting om.

— Hvar har ni lärt er det här sättet med att ha färdigskrifna bref med er då? Brukades det hemma i stan?

Mannen förvirrades.

— Har herr N. hört, hvad X. Y. har spridd ut för rykte om hr N.? tog han till i en hast. Men det gick inte. Dörren stängdes.

Jungfrun stod bakom mig.

— Vill herr N. följa med ut på balkongen? Jag följde, och hon visade ner på gatan. Där gick "Den gråtande bokhållaren" och väntade, och när "litteratören" förenat sig med honom, promenerade de under ifrigt samspråk nerför gatan. I hörnet tillstötte en tredje, det var sjömannen, och där slogs råd.

Och nu begrep jag, hvad "litteratören" lefde på, hvad som gaf honom pengar att köpa kaffe och dopp och tidning nere på kaféet — inte tror jag, han blef fet på förtjänsten, men han lefde dock.

VI.

Jag har sedan sett flera af dessa figgar-societetens ledamöter på gatan, och Arlin brukar alltid få påfallande ondt i ett öga, då jag är i närheten, han gnuggar det ifrigt, så att han inte kan se mig eller hälsa på mig.

Jag förstår nu, att liksom min stad furnerat "litteratören", sjömannen, "Den gråtande bokhållaren" och de andra, så furnera öfriga landets städer sina typer, dessa finna hvarandra, hålla reda på möjligheterna i husen och lotsa hvarandra fram. Kanske, när allt kommer omkring, att "härföraren", Arlin, "Den frimodige extraläraren" och "Litteratören" alla känna hvarandra väl och operera gemensamt. I så fall högaktar jag dem. Det enda jag skulle önska som ett ringa bevis på erkänsla för den tid och de

pengar, jag genom dem fått salsa, vore, att de läte mig få en exakt redogörelse för figgar-societetens verksamhet.

Jag är säker på, att den skulle vara af det allra största intresse, och vore jag tio år yngre, skulle jag inte ha något emot att lefva någon tid i dessa människors krets.

Och därmed lämnar jag dig, min läsare, nu kan du själf spinna vidare på tråden, ty figgar-societeten ha vi alla råkat ut för och alltså äfven du! Sätt dig nu själf och berättla — och för öfrigt önskar jag dig: god fortsättning.

Fru Harriets dilemma.

Skiss af HARALD WAGNER.

(Forts. och slut.)

RI NI SAKER PÅ DET? SJÄLFBERÖM etc... Det hade varit artigare om ni sagt, att ni själf skulle varit lyckligare, om...

— Å, det vet ni nog ändå. Ni krossade mitt hjärta. Det har ni hört förr.

— Ja, men sådant kan en kvinna inte höra nog ofta. Och hjärtat tyckes vara hopsinkadt.

— Kan det glädja er, att jag varit olycklig, så var glad då. — Hur längesen är det vi sågs?

— Djaa — de är kanske någon tid.

— Skrymterska! Det är länge sedan. Jag hade glömt, hur skön ni är.

— För all del. Gör er inget besvär.

— Vet ni hvad? Jag såg häromdagen en pjäs som hette Min vän Teddy. Den handlade om en ung amerikan, som beslöt att gifta sig med frun till en parisisk deputerad. Och han gjorde det också.

— Och hvad drar ni för sens moral af det?

— Att jag skulle ha lust att spela min vän Teddy. Tro mig, jag skulle kunna sluka er man som jag skulle kunna äta upp den här drufvan — om jag tyckte om sådana.

Hon såg på honom med gäckande ögon, halft retad, halft road. Men hon sade ingenting.

— Ni svarar ingenting. Tycker ni inte, att min konversation är intressant?

— Blott alltför intressant, svarade hon snabbt.

— Löjtnant Adler! får jag dricka med er, sade generalkonsuln i lätt ton och drack förbindligt med sin värd och kompanjon. Strax därpå knackade han i det bladtunna champagneglaset och framförde i utsökta vändningar gästernas tack för den angenäma middagen.

Kaffet dracks i salongen. Civildepartementet serverade själfv konjaken. Pincenez skrefvade på bourgognenäsan och inför denna äkta revolutionskonjak inlog han samma bugande ställning som inför statsrådet. Benedictinern och de andra likörerna behandlade han däremot som amanuenser.

— Mina herrar, sade friherrinnan Gyllenstaaff, jag ger ett småleende för en turkisk cigarrett, jag ger ett ömt ögonkast för ett glas curaçao — ett tiotal löjtnanter och amanuenser störtade beskäftigt fram — men sakta i backarna, mina herrar. Tro inte därför, att ni kan få bli mina älskare.

— Gud, hvad hon är ryslig! sade någon af damerna med ett stänk af beundran i rösten — — —

Aftonen skred fram och det dansades redan tango och turkey-trot i matsalen, medan pokern gick hög i rökrummet. Värdens visade omkring, serverade damerna en artig-

IDUNS KOKBOK

AF
ELISABETH ÖSTMAN

är den bästa kokbok för det svenska hemmet. — — — — —
På mindre än 2 år har den utgått i öfver 25,000 ex. — Pris: Kr. 5:50 inb.

Alla théväänner måste profva

Kobb's Zaryana Thé.

1/4 kg. bleckburkar 1.50. 1/8 kg. paket 0.75.
Till salu i alla finare speceriaffärer.

het här och herrarna en whisky där. Han kände sig nervös, kanske mest därför att hans vän, stadsmästaren Tholander, inte hade visat sig, inte ens ringt återbud. Skulle han ringa upp? Kunde det ha hänt något? Nej, hvad skulle det vara. Men i alla fall? Tholander borde veta hur nyfiken han var att få veta hur det hade gått. Kanske ämnade han telegrafera eller telefonera senare.

Det var som om han både önskade och ville undvika en obehaglig nyhet, men till slut gick han resolut till telefonen.

— Träffas stadsmästaren?

— Nej, sade en besynnerlig röst, nej han träffas sannerligen inte. Hvem är det som frågar? Jaså, är det löjtnanten. Ja, då skall ni få veta det. Han har skjulit sig, polisen är här, det är förskräckligt. Vi vet inte hvad vi skall ta oss till.

Löjtnant Adler kände, att han blef blek som döden, men han kunde inte få fram ett ord.

— Ja, det är ohyggligt, fortfor rösten, vi sitter här vimmelkantiga. Jag har nu för min del länge anat, att det var åt skogen. Han har skrivit ett bref och sagt, att halfannan miljon är borta.

— Halfannan miljon!

Mekaniskt hängde löjtnanten på luren och tog sig om pannan. Den var befäckt af kallsvett och hela kroppen ryste. Hur länge han stod så visste han inte, men han väcktes af en röst bakom sig, och då han vände sig om såg han legationsrådet nalkas.

— Skaffa mig något att dricka, mumlade löjtnanten, och den andre gick utan en fråga och vände tillbaka med ett dricksglas med någon sprithaltig vätska.

— Kan du säga mig hvad som hänt? frågade han efter en stund.

— Jag är förlorad. . .

— Å prat. Allt kan väl klaras upp.

— Ohjälpligt och för alltid. Gud hjälpe mig!

— Är det affärer? Nå, det kan väl din kompanjon. . .

Löjtnanten gaf honom en blick.

— Om du visste, hvad du säger. . .

— Vill du anförtro dig åt mig.

— Ja, ja, kanske är det bäst så.

Och han började berätta, medan den andre gick af och an.

— Ja, sade legationsrådet, när han hade slutat, döma dig vill jag inte; fast det är ju mycket fullt att låna ur kassar. Och jag kan egentligen bara ge ett råd: att försvinna på ett eller annat sätt.

Kan jag göra något för dig, så. . . Men nu ursäktar du väl att jag éloignerar mig. God afton. . .

Löjtnant Adler svarade inte. Han satt som i dvala till dess han hörde sin hustru komma in och säga: — Är du tokig! som sitter här. Man frågar efter dig därinne.

Då reste han sig och vacklade med ett något ansträngdt småleende in till sina gäster.

II.

Generalkonsul Leyden satt på sitt privata kontor och skötte dagens löpande göromål. Hans kompanjon hade telefonerat, att han inte kunde komma. Han var litet opasslig.

Kontorschefen stod framför generalkonsuln med några papper i handen.

— Och den Tholanderska historien? Hur stora fordringar har vi i konkursen?

— Bara 11,000, generalkonsuln.

— Såå — men en sak: vet ni om min kompanjon privatim hade några affärer med honom?

— Ja — det vågar jag inte ha någon mening om.

— När jag frågar er. . .

— Nåväl — ja, jag tror det. . .

— Och hur mycket är han engagerad för?

— Hm — bortåt 100,000.

— Såå — dumt, dumt — att han inte begrep hvad den där Tholander gick för — det skulle aldrig hända oss judar att riskera så mycket — eller hur, herr Rosenthal? Ja, nu kan ni gå.

Den tilltalade log och bugade sig, hvarefter han försvann.

Generalkonsuln såg på klockan och ämnade säga till om sin bil att fara till lunch, då vaktmästaren bugande visade in en dam i hans kontor.

Generalkonsuln stod i begrepp att ta ett steg framåt af arlighet, men tog i stället ett tillbaka af förvåning.

— Harriet! sade han. Harriet, ni här?

— Ja, sade hon och smålog osäkert. Det är så besynnerligt att jag är här och jag känner så litet igen mig själf, att jag knappast vet om det ens är jag som är här.

— Jo, visst är det ni, fast ni är blek, och svartklädd också — och ser ledsen ut. — Jo, det är ni — lika vacker som förr.

— Jag är visst inte den samma som när vi sågs sist.

— På er middag — hvad har då hänt?

— Allting — och ingenting.

— Sätt er och berätta — för jag antar, att det var därför ni kom hit.

— Jag tror inte jag kan.

— Jag trodde vi kände hvarandra så bra som en människa öfver hufvud kan känna en annan.

— Ja, ja — minns ni, att ni en gång sade till mig, att ni ville offra allt för mig.

— Nåå?

— Men det påstås, att när en man säger så till en dam, så menar han en påse konfekt.

— Det beror allt på det, vidare. . .

— Ja, jag har ju intet att förlora. . .

— Men kanske allt att vinna, Harriet.

— Det står i er makt att rädda mitt lif, sade hon hastigt, liksom för att det fort skulle vara sagdt, ni kan rädda mig från skam och vanära och elände.

— Ah.

Generalkonsuln stramade plötsligt till i sin välknäppta redingote; han gick och ställde sig vid fönstret liksom för att samla alla tankar, som strömmade öfver honom.

— Ah, sade han än en gång för sig själf. Är detta möjligt?

— Ni kan rädda oss, ni kan hjälpa mig — det gäller ju bara pengar — en liten summa för er och så hela mitt lif — gode Gud, så förfärligt detta är. — Ni svarar inte. — Jag har förnedrat mig, förödmjukat mig till det yttersta — utan någon nytta. Detta var det värsta af allt.

Den andre stod fortfarande försjunken i tankar, till slut vände han sig om.

— Jaså, sade han, bubblan är redan färdig att brista. Ja, jag behöfver inte veta några detaljer. Jag kan tänka mig dem. Jag förstår, att han redan har gjort sig omöjlig. Är det han som har skickat er hit?

— Nej, hvad tänker ni på? Jag gick hit, man bör ju alltid göra det yttersta för att rädda sitt lif. Vill ni rädda oss?

— Jag? Nej vid Gud!

— Jag tänkte det, sade hon och böjde hufvudet. Kanske ni då vill ge mig en påse konfekt?

— Vänta litet! Å, hvad detta är rätt åt honom. Ett kräk, som inte kan hålla ryggen rak, hvad det är rätt att lifvet rensar bort alla af den sorten. Bort skall de, och det är bara

vi som är starka och kloka, som bli kvar. De som är sådana fän att de kommit på Långholmen förtjänar att sitta där.

— Ni farisé där. Jag är säker på att det finns många s. k. hederliga, som inte är stort bättre, fast de inte sitta i fängelse.

— Kanhända. Men skillnaden är i alla fall den, att de är utanför murarna och den skillnaden är inte att förakta. Nej, Harriet, det går oss alla efter vår förtjänst. De som inte kan hålla sig uppe förtjänar bara att drunkna.

Han gick en stund fram och tillbaka i rummet. — Och ändå skall jag rädda honom på ett villkor: — — — att ni blir min igen, som ni varit förr.

— Hvad menar ni? — Hon sprang upp.

— Hvad jag säger. Antingen blir ni min eller stöter jag ned honom.

— Hur kan ni våga ställa mig inför ett sådant val?

— Jag afstår aldrig från det. Ni skall höra på mig. När jag återsåg er efter dessa år, då stod det klart för mig som en blix, hur värdelöst ens lif är, när man inte får det man vill ha. När man som jag har allt, utom det, jag vill ha. Det får på lifsnerven att afstå från det — jag blir sjuk af det. Hvad hjälper det en människa om hon försakade hela världen, och toge dock skada till sin själ? Tror ni jag vill nöja mig med den ädelmodiges gest för nöjet att få älska er på afstånd. Nej, jag vill ha och jag skall ha. Anklaga inte mig för grymhet. Jag tycker, att jag är rättvis. Han får sitt straff, då han mister er, och han är vid gud inte värd bättre öde — och jag, jag vinner allt —

— Om ni visste, hur gagnlösa alla dessa ord äro — till en hederlig kvinna.

— Är ni inte lika hederlig, om ni blir min hustru? Hvad är det för heder att tillhöra en vanärad man? Tänk på fattigdomen och skammen. Ty det är en skam att vara fattig, tänk på eländet. — Ja, gråt ni — och å andra sidan: vi två lyfta härifrån och resa öfver hela världen. Vi skall lefva ett nytt lif och glömma allt annat.

Hon böjde hufvudet under denna hela ström af ord.

— Ah, fortfor han, man har inte rätt att kasta bort sitt lif. Man har ju bara ett enda och så kort det är! Vi måste arbeta, lyckas, bli rika och mäktiga och allt detta på några korta och fattiga år. Välj nu mellan eländet och lyckan.

— Lyckan, sade hon. Hur kan ni uttala detta ord.

— Därför att jag själf har lyckats. Å, hvad är det för en rönnbärsfilosofi, som ser lyckan i att försaka och meditera i en vindskupa öfver sin egen goda moral och andras dåliga. Nej, man skall lyckas, det är hvad man skall. Har man grundstött en gång, så är det för sent. Å, det finns inte det jag inte skulle göra för att klara mitt lif. Nu gäller det att våga och vinna. Nu väger ni ert öde i era egna händer.

Han tystnade. Det förgick en kvart, kanske 20 minuter. Hon reste sig upp, liksom om hon hade fattat ett beslut.

Blek stod hon och med slutna ögon. Osäker och med dröjande steg närmade han sig henne för att hämta hennes svar.

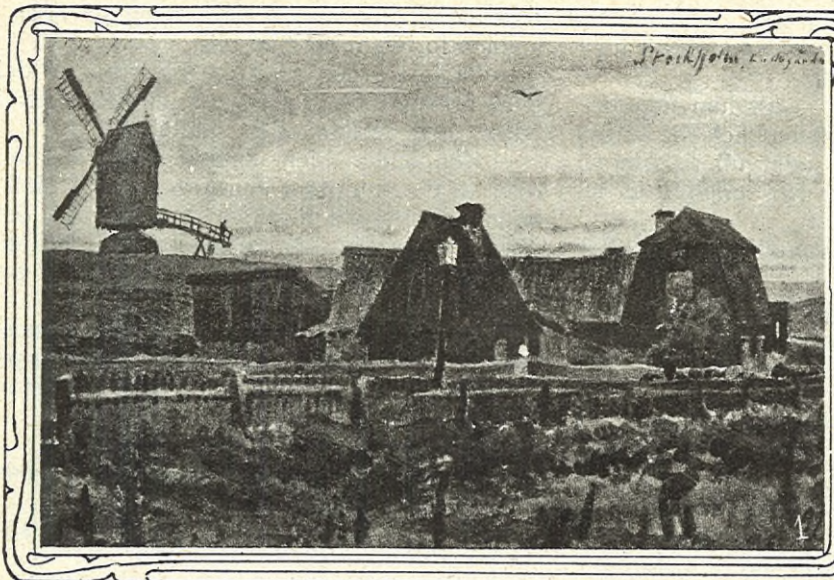
Snabb som en aning lutade hon sig mot honom och lät sin kind snudda vid hans läppar. Och lätt som en kvällsvind, som drar genom trädskronorna en sommarafton var hon borta.

Han fick icke tid att ens göra en rörelse för att gå efter henne. Han stod och sökte

BENDIX Stora Realisation tager sin början Fredagen d. 30 Jan.

18 REGERINGSGATAN 18,

Stockholms Engelbrektskyrkans tidliga invigning-

1. Engelbrektskyrkans berg på 80-talet. Efter en akvarell af Gellerstedt. 2. Kyrkans yttre från nordväst. 3. Församlingshuset och kyrkan från Lärkstaden. 4. Interiör mot sydost. 5. Högkoret med prof. Hjortzbergs

DEN YNGSTA af Stockholms kyrkor, som likt Sacré coeur på Montmartres höjder, från sin granitplåtå behärskar staden, är nu fullbordad, och för första gången ha klockorna i Engelbrektskyrkans smärta himlasträfvande torn ringt till gudstjänst.

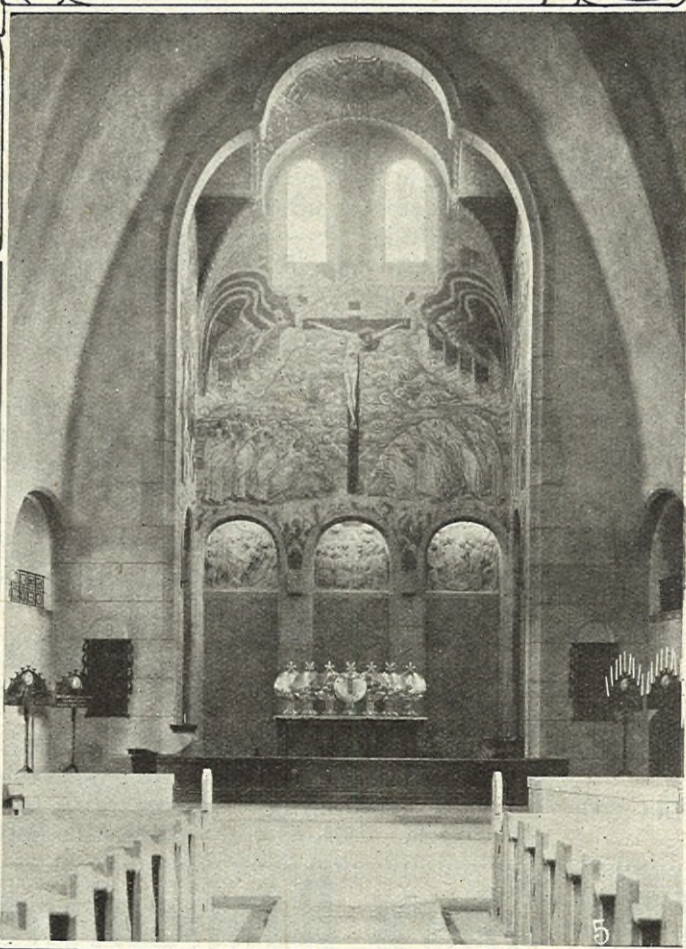
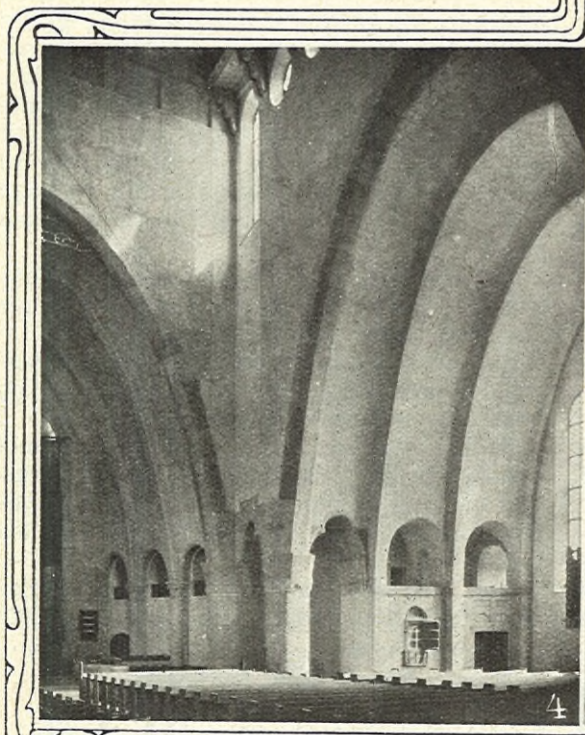
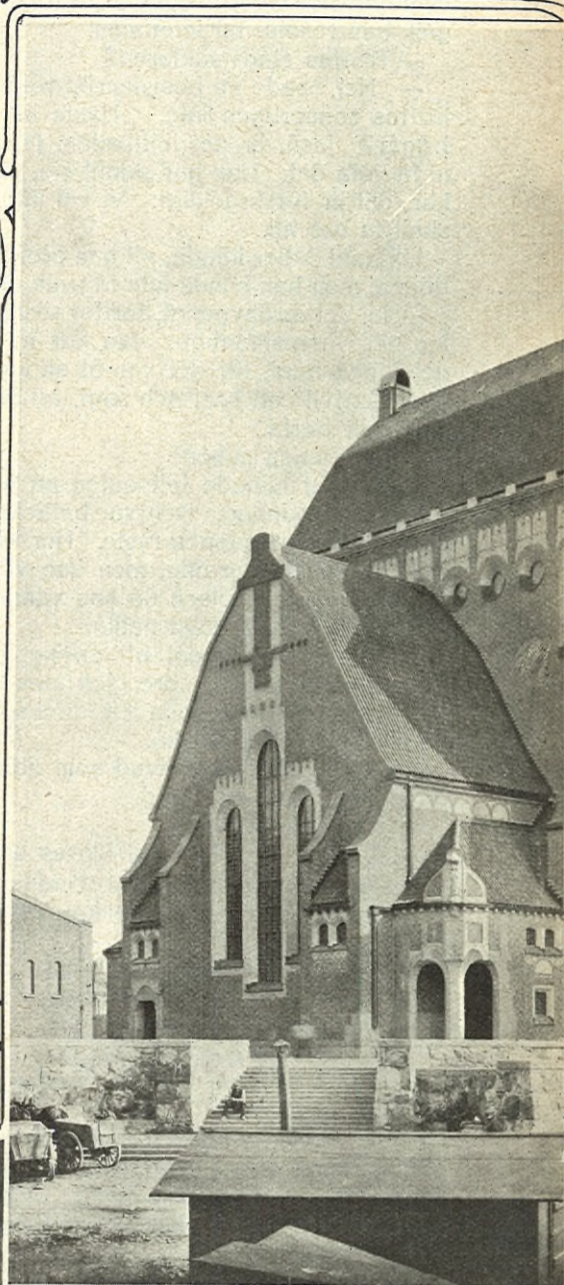
Ofverallt i Sverige ligga kyrkorna på höjderna, och menigheten är van att vandra upp till Herrans hus. Men Engelbrektskyrkan ger framför alla andra det intrycket att vara rotad på hälleberget, ur hvilket dess imponerande massa af granit och rödviolett tegel lyfter sig såsom en organisk fortsättning.

Helt säkert var det med högt spända förväntningar menigheten på morgonen af invigningsdagen trädde inom denna kyrkas kopparportar, hvars murar den sett resa sig och fullkomnas. Och förväntningarna blefvo också i rikaste mått uppfyllda. När man kommer in från vestibulen under orgelläktaren, som ligger låg och tung utöfver ingången, mötes man med ens af ett de väldiga hvalfvens stolta resning upp till en mäktig höjd. Det första omedelbara, odelade intrycket,

är af något nytt, och ursprungligt. Man ser med stolthet en skapelse af vår egen tid och vår egen ande i detta stränga stolta rum, hvilande på åtta väldiga, direkt ur berggrunden springande granitpelare, hvilkas grå grundton skiftar i svagt rödt och violett. Grå äro också väggarna som avslutas af det praktfulla trätalet i guld och blått, men då nu vintersolen strömmar in genom södra nischens väldiga fönster, hvilkas rutor äro svagt färgade i vattengrönt och blekrödt, bli dessa ytor lefvande i det skönaste spel af dagrar och skuggor med violetta rosafärgade och gröna toner.

Den som kommer tidigt lyckas få en plats, och medan bänkarna hastigt fyllas, har man tillfälle att närmare betrakta kyrkans detaljer. Koret hvilar i skugga, upplyst endast af de fyra nioarmade järnljusstakarna och alabasterstjärnorna å altarets sju drifna silfverstakar, representerande de sju församlingarna. Två fönster högt uppe i apsis belysa kupolets praktfulla dekoration, gentemot hvilken fondens freskomålning ter sig fämligen torr och orolig.

Ett doldt ljus silar ner öfver de tre relieferna ofvanför altaret, hvilka äga den i bästa mening traditionella stämningen, det är detta milda glorieomstrålade frälsarhufvud vi vant oss sen barndomen att se och alljämt älska att återfinna.

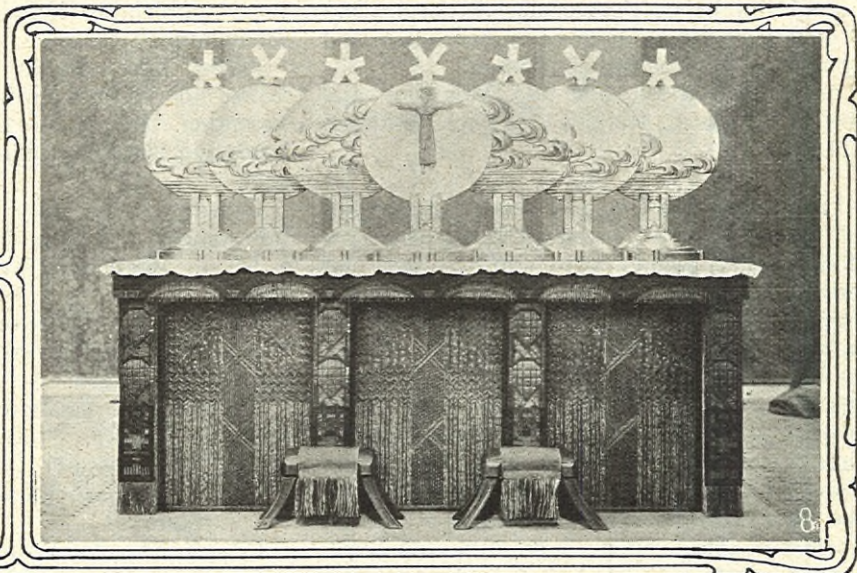
4

5

3

"Sacré Coeur."

ig- Den 25 januari 1914.

freskomålningar och Tore Strindbergs reliefer. 6. Långskeppet mot orgelläktären. 7. Norra hufvudportalen. 8. Altaret med Handarbetets vänner antependium och Olga Lanners silfverstakar. Foto för Idun af A. Blomberg.

Man konstaterar med glädje att de fula stela högtidspalmerna saknas i koret. Altaret är prydt endast af hvita och röda rosor, likaså predikstolen, mot hvars träskulptur i jordfärgad ek de röda rosorna lysa som blod. Liksom hela kyrkan är predikstolen rik på symboler. Ekdörrarnas massiva stomme af bjälkar är formad som ett x, en symbol af Gudsiden, det kors som uppbär ljudskärmen avslutas med de fyra evangelisternas djursymboler och högst uppe ofvan molnkransen löper en gyllene mur med portar af guld, det är Guds heliga stad, det nya Jerusalem. Bakom den tunga pelaren midt emot predikstolen ser man en skymt af en fladdrande lefvande låga. Där brinna ljusen som en krans kring dopfunlocket i dopkapellet. Hela dopfunten, liknande ett kapell i miniatyr, rikt modellerad i silfver och besatt med äkta stenar, en unik dyrbarhet i vårt land, är en gåfva till kyrkan af hofjuvelare K. Andersson.

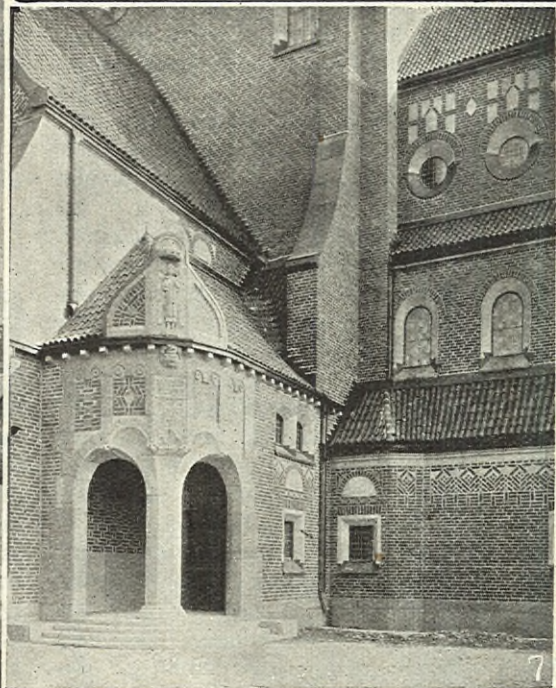
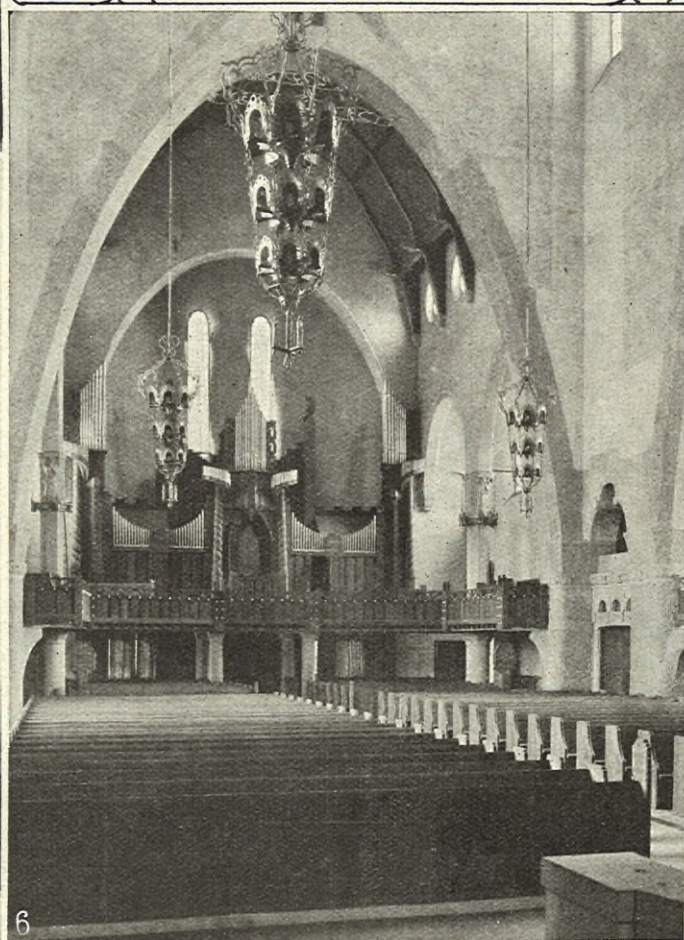
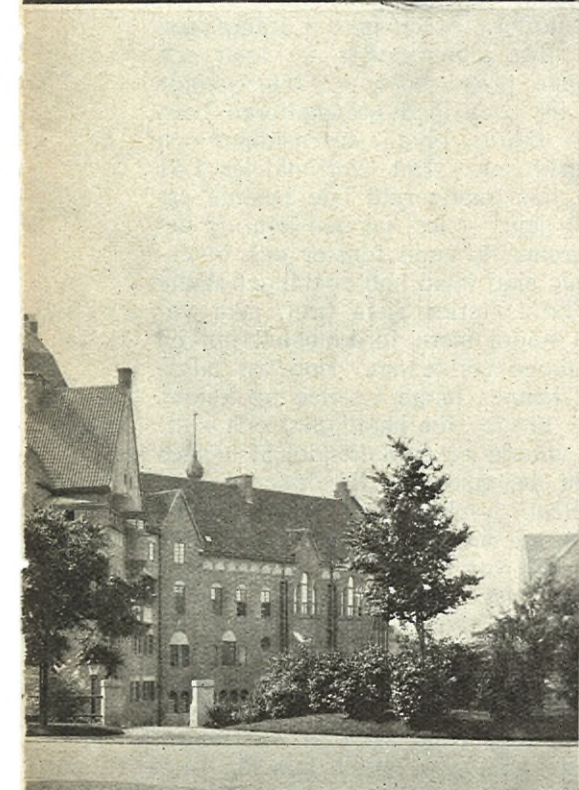
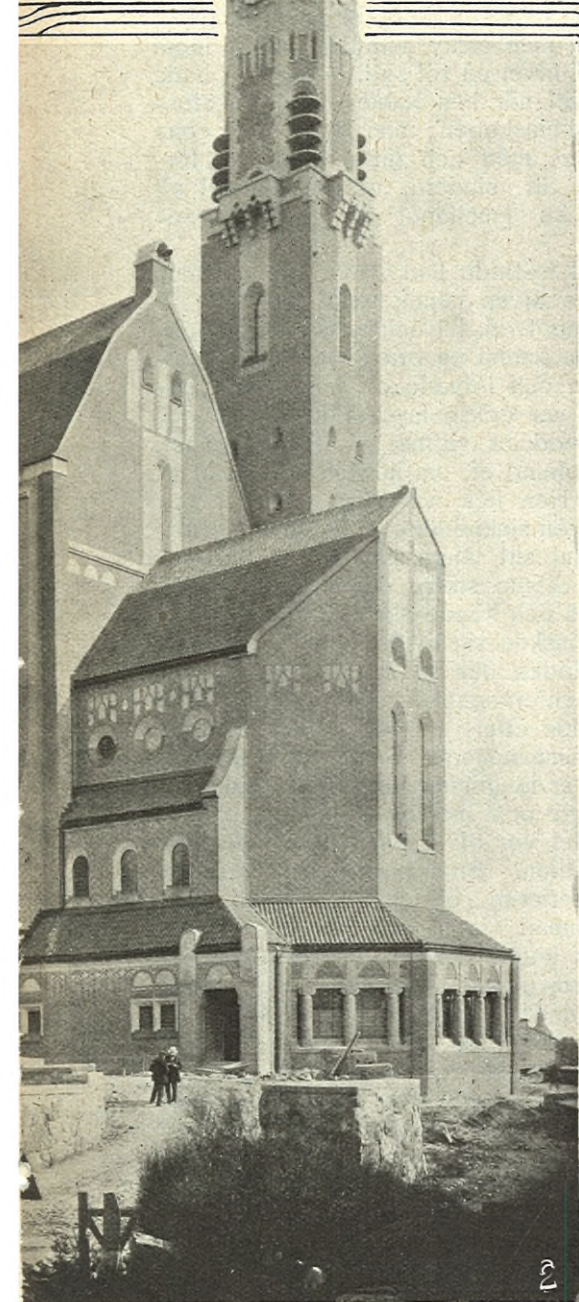
Ännu har ingen riktig stillhet lagt sig öfver församlingen. Gångarna äro packade af folk och hvarje plats nere i kyrkan och på läktarna upptagen, men ännu anlända alljämt de inbjudna till sina platser framme i kyrkan, uppe i koret ser man arkitekten, professor Wahlman, byggnadskommitténs ordförande och andra, på hvilka ansvaret hvilar, röra sig af och an. Men så ge tornklockorna signal, orgeln, som le-

gat stum i sin praktfulla skulpterade skrud, börjar tona, konungen åtföljd af sin familj intar sin plats i koret, kören begynner kantaten.

Invigningsförrättaren d:r A. Landquist, klädd i Engelbrektskyrkans praktfulla röda guldbroderade skrud "De fem såren", och åtföljd af åtta af Stockholms kyrkoherdar alla i skrudar, träder för altaret. När kören tystnat begynner invigningsceremonien.

Efter invigningstalet med utgångspunkt från Guds befallning till Mose att göra honom en helgedom, uppläsa assistenterna hvar sitt bibelord och slutligen viges templet "till Herrens tjänst och dyrkan" och välsignelsen nedkallas öfver dess murar, dess altare och dopfunt, där barnen skola upptagas i församlingen.

Den högtidliga ceremonien är till ända, kyrkan har bevisat sig vara hvad dess arkitekt önskade, en predikokyrka, ord och sång nå utan störande eko hvarje plats i det rymliga templet. Sedan kantaten avslutats, vidtager gudstjänsten i vanlig ordning. Ännu sedan den sista psalmen sjungits, dröjer menigheten kvar för att betrakta kyrkan, som från hvarje ny utsiktspunkt afslöjar nya välberäknade effekter, nya utsökta detaljer i utsmyckningen, och som, då man slulligen lämnar den, kvarlämnar ett odeladt intryck af nobel och värdig skönhet.

smälta en odefinierbar sensation, sammansatt af violette de Parme, kärlek och fjäderboa. Han tyckte att hela Eros' arsenal för ett ögonblick hade måttat på honom.

— Det blir dyrt! sade han. Men man kan inte betala nog dyrt för det man verkligen vill ha.

III.

Fru Harriet satt i en stol inne i sin boudoir och funderade. Dörrarna till alla garderober stodo öppna, skåpen voro upplåsta och alla lådor utdragna. På stolar, bord och golf lågo kappor, underkläder och klädningar och hattar slängda. Hon skulle packa. Kammarjungfrun hade hon skickat bort och hennes man — ja, hon visste inte hvar han fanns en gång. Dagen efter den stora middagen hade han underrättat henne om att han skulle resa. Om han var på väg till Amerika eller om han var i någon annan stad i Sverige visste hon inte. På de dygn han varit borta hade han inte låtit höra af sig. Kanske var han redan död... Den tanken pressade hennes hjärta med en ohygglig ångest. Men då skulle hon väl ha hört något. Det borde ha stått i tidningarna.

Nu gällde det bara att komma bort härifrån. För väl tjugonde gången tog hon fram ett bref och läste:

Harriet!

Jag sänder dig härmed en sofvagnsbiljett. Tåget går 8,30 i afton. Med det afreser jag också, men klokheden bjuder att vi inte ses förrän i Sassnitz, där jag hoppas du låter mig se dig på frukost. Detaljerna med honom ordnas af min kontorschef herr Rosenthal, som är en mycket pålitlig man.

Några närmare utläggningar af ämnet gör jag inte här. Det bjuder mig emot. Men du känner ju mig, och jag lofvar, att du aldrig skall ångra detta steg. Jag skall veta att vara tacksam mot den, som gjort mig fullkomligt lycklig. Nathan L.—n.

Hon kunde inte låta bli att småle åt detta s. k. kärleksbref, skrifvet med maskin på kejserliga abessinska generalkonsulatets papper. Hvad det var likt honom och samtidigt rörande på något sätt. Hon kände sig liksom tagen under armarna och förd bort, lyft af någon stark och orubblig makt och det kändes så ljufvligt att bara låta sig lyftas och komma bort.

Ja, ja, det var nog som han sagt: att klara sig i lifvet, det är nog det enda, som är något värdt, och när man har haft manicure vid Graf-Magnigatan för bara sex år sedan, får man minsann vara tacksam för en generalkonsul med mycket pengar, låt vara att han bara representerade Abessinien — hon föresatte sig att på kartan ta reda på hvar detta land egentligen låg. Kanske gifter han sig verkligen med mig, tänkte hon, underligare saker har man sett.

Nu gällde det att packa. Hvad skulle hon ta med sig? Vore det inte bättre att resa ifrån alla sina kläder, alla sina ägodelar här och lämna den gamla människan kvar? Jo, jo! Hon ville resa från fru Adler, och hon hade en känsla af att hon redan i Sassnitz skulle vara en helt ny person. På färjan från Trelleborg skulle den börja växa ut, och den nya människan skulle ha all den gamlas erfarenhet men vara lika glittrande ung som en adertonåring och med samma aptit på lifvet. Hon slöt ögonen och försökte tänka sig den framtid, som låg framför henne. Kontinenten, Rivieran, Berlin, Paris, London — allt detta var icke för henne en serie detaljer, det var ett aflägsset oändligt lockande och något dimmig fantasier. Glansen från festsalar och kaféer, den trolska musiken från denna nöjets värld omtöcknade henne. Hon satt blott och väntade på att ridån skulle gå upp

för ett sagospel och hon tyckte sig redan höra anföraren knacka till orkestern att spela upp...

Alltså bara det nödvändigaste i en handväska och så bort härifrån! Hon gick genom våningen. Den gaf henne redan denna motbjudande stämning man får i andras paradorum.

Och han? Ja, han fick väl klara sig bäst han kunde. Det är ju det man skall göra här i lifvet. Och med tiden går ju ändå allting förbi...

Hon gick ut i köket och gaf kokerskan och husjungfrun fritt för kvällen samt pengar att gå på Folkteatern.

Så satte hon sig ned för att skriva några rader till honom. Hon tog fram sitt monogramprydda papper och daterade:

Stockholm den 19 dec. 1913.

Bäste —

Då började det ringa våldsamt och bulla på dörren. Darrande af spänning gick hon för att öppna. Hvem kunde det vara! Skulle någon komma och hindra henne, skulle något ingripa i hennes öde nu igen?

Det var en telegrampojke, som stack det gröna papperet i handen på henne och strax därefter ramlade utför trappan med dånet af en vedtrafve. Odet väljer just inte sina budbärare med diskretion —

Det var till henne. Hon tog sig åt hjärtat och kände pulsarna bulsa. Slutligen fick hon upp kuvertet:

Köpenhamn d. 19. Älskade Harriet — läste hon — allt är nu igen klarareadt, och jag är ånyo en rik man. Det var de välsignade amerikanska grufaktierna, som jag trodde var makulatur. Förmodligen har någon amerikansk skojarer fått dem att stiga. Jag kommer hem i morgon och då skola vi ha en verklig middag. Bjud några trefliga människor hvilka du vill, men inte Leyden. Tag särskildt reda på genom Gustafsson hvar ryske ministern köper sina Saarviner. Jag är i kväll på en liten ungarlismiddag, men är dig trogen som både guld och platina. Skål.

Ton mari.

Fru Harriet lät telegrammet sjunka och stod en lång stund och svalde. Först ett par timmar efteråt hade hon sansat sig så mycket att hon kunde sätta sig ned vid skrifbordet och författa följande bref. Hon fortsatte där hon slutat på papperet:

Bäste herr generalkonsul!

Jag återsänder härmed er biljett, som jag naturligtvis icke har någon användning för. Förmodligen kan ni lätt nog placera den på annat håll. Jag önskar er lycklig resa, men dessförinnan måste jag säga: Jag förstår inte hur ni har kunnat framställa ett sådant förslag till en hederlig kvinna. Jag låter inte handla med mig.

Högaktningfullt

Harriet Adler.

Olika synpunkter.

Skiss af HEDVIG BILLING.

HON HETTE HELENE OCH KALLADES för Nelly, efter Dickens lilla barnhjärtinna, af samma namn, men det fanns inte mycket hos henne, som påminde om hennes namne i boken. — Ty själf var hon en produkt af den nya tiden med nervös jäktad oro i blodet, men med klar uppodlad intelligens, som arbetade lugnt och nyktert. Dessutom var hon kvinnoakskvinnu och själförsörjerska — inte just för att hon egentligen behöfde det, men därför att hon ville ha ett arbete, kunna stå på egna fötter hvad än lifvet skulle komma att ha i bered-

skap åt henne! — och hade under de tjugosex år hon lefvat, studerat och satt sig in i alla möjliga frågor och förhållanden, utom i den, som för hennes mor och mormor varit den förnämsta — hon hade aldrig varit riktigt förälskad och hade ingen utpräglad önskan att bli gift. — Mormodern förargade sig öfver hur underliga flickorna "nu för tiden" voro, och modern suckade då och då i smyg och undrade om ödet verkligen bestämt hennes vackra Nelly till att bli en gammal flicka, men Nelly själf tog saken lugnt och njöt af lifvet på sitt sätt. — Mormor hade kanske rätt när hon talade om "den stora lyckan i äktenskapet", men Nelly hade egna ögon att se med och gifva väninnors förhållanden att studera och tyckte allt att denna lycka emellanåt var en smula uppblandad.

Till sist träffade hon i alla fall en man, som syntes äfven henne vara den rätte — han var begåfvad, till och med framstående, hade redan hunnit en bra bit uppefter samhällsstegen och lofvade att stiga ändå högre. Han var också mycket förälskad, och värme meddelar värme. — Det hade nog blifvit förlofning af, om inte Nelly hastigt insjuknat. Hon fick nervfeber och när hon kom upp från sjukbädden, hade hon inte förlorat endast sitt långa hår och sin vackra färg, utan äfven större delen af kraft och lefnadsmod och kände sig så förbi, att hennes enda önskan var att få hvila, riktigt hvila ut någonstädes, där lifvet var bara frid och lugn och enformighet — det var det enda hon längtade efter! — Och så kom hon till "farbror komministerns" — det var den mest stilla och undangömda plats hon visste: dit kom det inte post mer än två gånger i veckan och det var öfver två mil till närmaste järnvägsstation. Som barn hade hon ofta tillbragt ferierna därute och hon hade knappt hunnit inom prästgårdens dörrar, förrän hon kände det gamla, trefsamma inflytandet smyga sig in på henne och vagga hennes spända, förpinade nerver till ro. —

Nu hade hon varit härute i öfver sex veckor; hon kände sig starkare på allt sätt, och brefven hemifrån och från honom kallade och lockade henne tillbaka. Men hon hade ingen lust att resa. Det var så skönt härute i skogsbygden just under löfsprickningen; skogsdufvan kultrade och göken gol i skogshullet, och om kvällarne, när hon satt vid det öppna fönstret, rusades hennes sinnen af häggens och lönnblommornas starka, sötaktiga dofter. Och nere i trädgården lyste det från alla rabatter — violer och primuler, gula prästkragar och bjärtlysande tulpaner; till och med gräsmattorna buro blommor — skära, blyga tusenskönor och soliga maskrosor. Det var aldeles för vackert — hon kunde rakt inte besluta sig för att fara hem. — Just nu satt hon vid det lilla gafvelrummets enda fönster och öfverlade med sig själf hvad hon egentligen skulle svara på Fritz Gerles sista bref, som var hållet i en något mera fordringsfull ton än hon egentligen tyckte om. Han var missnöjd med hennes långa vistelse på landet, anklagade henne för likgillighet och kallsinne, och yrkade på uppfyllandet af hennes halfva löfte om samtycke till öppen förlofning. Hélène rynkade de smala, mörka ögonbrynen, när hon tänkte på vissa uttryck i brefvet: det var något inom henne, som gjorde revolt mot denna energiska mannavilja, som tagit form i en så docerande, husbondemyndig ton. Hon var både sårad och ond — hvad hade han för rätt att komma med förebråelser, med fordringar? ännu så länge rådde hon sig själf! — och för att komma ifrån tankarna, lutade hon sig fram

för att se ned i trädgården, där vårskymningen redan börjat svepa ett mjukt grått föcken öfver saffiga gräsmattor och nysprucket löf. Rätt nedanför hennes fönster knäböjde faster Emma, med trädgårdshatt öfver det släta gråa håret och handskar på händerna, och satte ned plantor på den långsmala trädgårdslisten, medan farbror komministern stod bredvid och rökte sin pipa.

De småpratade med hvarandra som de alltid gjorde, när de voro tillsammans. Hélène hörde rösterna, men uppfattade inte rätt orden, men det var också detsamma, det var sällan de båda gamlas samtal gick öfver vardagslivets små händelser, och vanligen tyckte de lika i allting. Ibland fann Helene denna förnöjsamma samsämmighet en smula enformig, men det var ögonblick — liksom just nu! — när den formligen rörde henne. Kanske det var den stora lyckan, denna — ett eget hem, en fulltrogen vän, två som verkligen inte blott till ordalydelsen blifvit till "ett kött"! — Skulle den lyckan komma på hennes lott? Tillsammans med Fritz Gerle. — För tillfället åtminstone tviflade hon allt en smula på den saken, men som hon inte kände sig böjd att just nu reda ut sina tankar i ämnet, reste hon sig och gick ned för trappan för att prata bort sin missstämning. (Forts.)

Från scenen och estraden.

ARTHUR SCHNITZLERS KOMEDI "Professor Bernhardt" blir utan tvifvel ett stycke, som kommer att draga publik till Dramatiska teatern, ehuru det saknar den eljes som nödvändig ansedda "kärleksintrigen", och hvarken har några sysslösa baroner, bekajade med spleen och för mycket pengar eller hel- och halfkokotter, som spela rouge et noir om sina älskare — med ett ord lider total brist på det vedertagna stoff, hvaraf en komedi bör vara tillagad för att få passe-partout till alla bättre kretsar.

Här rör det sig om allvarsamma ting: förnufts-synpunkter kämpa mot den religiösa tron, judisk skepsis mot katolsk klerikalism, medan vetenskapsmannen och hans forskning drivas ut ur studiekammarens helgade ro, för att bli kastbollar i händerna på politiska lismare och lycköskare.

Professor Bernhardt är en judisk läkare, hvars kunskapsomfattning på medicinens område och klara intellektuella djupsyn i förening med en väsendets kyliga ro gör honom till en representativ typ för sin stams bästa söner. Klok och behärskad, men på samma gång fri från allt hänsynstagande, som juden är, då han inriktat sig på ett visst mål, besitter han i egenskap af direktör för sitt medicinska institut en patriarks respekterade ställning. Alla se upp till honom, om också icke alla älska honom.

Så händer sig att han vid ett tillfälle nekar en katolsk präst tillträde till en döende ung flickas läger, emedan läkaren anser, att den unga flickan som ej har en aning om att hon står vid sitt lifs ändpunkt, utan tvärtom hoppas på tillfrisknandets lycka, skulle gripas af ångest, om hon finge se kyrkans tjänare inträda för att ge henne syndaförlåtelsen. Bernhardt finner sin läkareplikt vara att låta den unga flickan få dö i fred.

Men nu slå de klerikala larm, parlamentet interpelleras, så följer en rättegång mot Bernhardt för religionsbrott och på ett falskt vittnesmål dömes han till två månaders fängelse.

Kring denna komediens stomme, som i och för sig är enkel nog, bygger nu Schnitzler upp sitt stycke, vidgar det till en skarp satir på samhällslig låghet och dumhet och gör det därjämte till en människoskildring, där viljors och karaktärers

sammandrabbning afslöjar själsdjupen, från hvilka all lifvets konfliktskapande dualism bubblar upp.

Figurrikedomen, mängden af synpunkter, dialogens fridiga framvällande i hvassa kvickheter, spännande debatter och belysande reflexioner — allt sammantaget gör de fem långa akterna till ett intellektuellt bad, ur hvilket man uppstiger, om icke förnygrad, så i hvarje fall genomsyrad af en hälsosam förgelse öfver hur små och dumma människor allestädes äro.

Uplösningen utgör styckets svaga punkt. Ridån faller öfver en afklippt scen, och hvarken den etiska eller den konstnärliga fordringen tillfredsställes.

Åskådaren har med allt skäl samlat sitt intresse kring Bernhardis orubbliga fasthet och vill följaktligen se honom utgå ur konflikten med vunnit erkännande att han, enligt sin ståndpunkt, ej kunnat handla annorlunda än som skett. Men författarens negativa grundsyn hindrar honom till och med att ta Bernhardt på allvar; den solide vetenskapsmannen och rationalisten får betyget att också ha varit ett nöt.

Utförandet står i allmänhet i jämnhöjd med den högt kultiverade prägel komedien äger. Hr E. Hillberg har som professor Bernhardt skapat en af sina stora gestalter; här finns intet halft, ingen ojämn inspiration, som än lyfter, än sänker spelet, utan en samlad kraft i återgifvandet och ett genomträngande af uppgiften, som aldrig vacklar. Vid hans sida stå värdigt hr Aug. Lindberg, Palme, Personne, Hedqvist, de Wahl och Gösta Hillberg m. fl.

Som spelets höjdpunkter kunna betecknas tredje aktens sammankomst, och fjärde aktens scen mellan läkaren och prästen, i hvilken sistnämnde också författaren når sitt högsta i fråga om klar människoanalys.

Operans nya balettprogram tillvann sig vid söndagens premiär en mycket stor succès, för hvilken äran naturligtvis i främsta rummet tillfaller det ryska konstnärsparet hr och fru Fokin och Fokina. I "Karneval", till R. Schumanns graciösa och luftiga musik, var det Arlekins och Colombinas kärlekssaga omsatt i en poetisk danskonst med gamla tiders fåtippningar och eteriska framsväfningar, som förde i minnet skildringarna af en Taglionis oförlikneliga grace, medan det koreografiska dramat "Scheherazade" upprullade Tusen och en natts sagoglans och dess vilda kärleksyra med blod och död som slutfekt. De ryska gästernas dans ägde en dramatisk innehållsrikedom och en plastisk utmejsling, som insvepte åskådaren i ett rus af beundran. Läger man här till vår balettkårs ackompanjerande prestationer, rytmiskt liffulla och målade i sitt plastiska åtbördsspråk samt dräkters och dekorationers yppiga men dock harmoniskt samstämda färger, så blef totalbilden fullständigt fascinerande.

Vasateaterns nya program "Kontanter", ett amerikanskt lustspel af James Montgomery, tillhör de trefliga muntrationsstyckenas klass. Det har förtjänsten af ett fyndigt uppslag och det bringar publiken då och då kittlande öfverraskningar, sådana som det amerikanska skämtlynet med sin förening af bisarrieri och spjufveraktighet excellerar i. Dessutom — märk väl! — finnes det inte en oanständig replik i hela stycket, men åtskilliga som haft kvickheten till fadder. Utförandet — med hr Winnerstrand och Hedlund i hufvudrollerna — kännetecknas af detta "hemma hos sig", som bringar scen och salong i så angenäm kontakt med hvarandra.

Konserterföreningens andra torsdagskonsert med en Brahms-symfoni och delar af "Parsifal" på programmet ägde rum äfven den inför en fullsatt salong och möttes af ett bifall, som gaf vid handen publikens belåfvenhet med det sätt, hvarpå de stora tonverken framfördes. Om nu publiken och föreningens arbete finge ro för en

upphetsad partikritik, skulle vi utan tvifvel rätt snart äga en fast orkester i hufvudstaden, hvars verksamhet blefve till fromma för vårt i åtskilligt snedvridna musiklif.

Men motsatsen tycks förestå. En konsert af Konserterföreningen verkar som en stridssignal på hrr kritici af olika läger. Å ena sidan häfdas med energi orkesterns och dess ledares förträfflighet, å den andra utfärdas en inkompetensförklaring, som förpassar dirigenten och hans musici utanför artistskapets ramar. Men ingen må inbilla sig att det är i tonkonstens intresse, som dessa meningsbrytningar göra väsen af sig. Ack, nej! Det är hrr recensenter själfva, som vilja komma hvarandra till lifs och som i och genom Konserterföreningens existens funnit ett tillfälle att visa hvarandra sina hjärtans innehåll och sina ords kraft. Man boxas, figurligt taladt, och utdelar s. k. danska skallar, för hvilken sistnämnda sport särskildt en af gladiatorerna befinner sig i mycket god form. — Hr van der Floe dirigerar Beethoven bra och Wagner ännu bättre, säger den ena parten och gör ett utfall — pang! — mot sin antagonist. Det är lögn! ropar den andra, han folkar Beethoven och Wagner som en stympare och om Brahms har han ingen aning — pang! pang! — Det är tvärtom ni, som inte begriper Brahms, ni fnoskige dilettant, ni spruckna puka, ni utnötta fiolskruf — pang, pang, pang! I den tonarten ungefär går grälsymfonien. Hvilket tragikomiskt barnkammarspektakel, utspeladt af personer, som synas för längesedan ha inträdt i mogenhetsåldern. Och när undertecknad, en af de icke partifagande, helt anspråkslöst uttrycker som sin mening att hr van der Floe är en god dirigent, om än icke någon stor konstnär, tar det åter eld i en af de stridbara herrarne och med den ton, som i tidernas längd gjort honom mera beryktad än ryktbar fräser han till: kritikafskrivare! Det vore i sanning lyckligt, ifall den ledande musikkritiken ägde så mycken nobless och oväld, att man ville citera den. Men f. n. förhåller det sig tyvärr icke så. Det är blott dess egna öfverord af fåfänga och småsinne, som påkalla afskrifning ur konstens hufvudbok.

ARIEL.

Litteratur och musik.

GAMMEL NORSK VÆFKUNST HETER ETT af Kristiania kunsthindustrimuseums direktör H. Grosch utgifvet praktverk, hvaraf 1:sta häftet nu utkommit. Det innehåller tio stycken i trefärgstryck utförda afbildningar af sådana gamla textila praktverk, som genom museerna bevarats till ett vittnesbörd om de norska kvinnornas skicklighet i konstslöjd. Det lär ha varit på kuddöfverdragen de lade ner det mesta af sin skapande fantasi och sin arbetsskicklighet, och de här afbildade väfnaderna äro också alla kuddar, utförda i flossa och gobelin. Såväl mönster som färgsammansättning äro stränga och något tunga men utomordentligt väl konstnärligt avvägda.

Den moderna svenska väfkonsten har icke minst när det gäller växfärgning lärt åtskilligt af Norge. Det bör också vara af största intresse och gagn för dem, som här hemma syssla med väfkonst, att genom dessa förträffligt utförda reproduktioner ta ytterligare kännedom om hvad den gamla norska textilen har att bjuda. Verket i sin helhet kommer att omfatta ett hundratal afbildningar. Priset för första häftet är 3:50.

Vi begagna tillfället att för musikintresserade här påpeka tillvaron af ett häfte Carolinska marscher, upptecknade 1708 af en gammal karolin C. F. Stålhammar. De präktiga melodierna äro efter originalen i Stålhammarska familjearkivet å Salskull harmoniserade för piano eller orgel af Ernst Ellberg. Häftet rekommenderas lifligt. Äfven påpekas några kompositioner af den talangfulle tonsättaren Josef Eriksson — Sensommar, sång för piano till ord af E. N. Söderberg, Air för violin och piano samt Valse lente för piano — och slutligen 10 sånger för barn och ungdom, för soli eller unison kör till orgel eller piano af Sigurd Swedberg, ett häfte, som våra ungdomsledare ej böra underlåta att laga kännedom om.

Wettergrens
KAPPOR
&
KOSTYMER

BÄSTA SNITT.
OMSÖRSFULLASTE ARBETE.
ERHÅLLAS I DE FLESTA
KAPPAFFÄRER I RIKET.

OFVANSTÅENDE FABRIKAT
finnas i rikhaltigaste sortiment till billigaste priser hos
A.-B. Nordiska Kompaniet, Stureplan.

Patent.
Hafre-Gryn. Hafre-Mjöl.

Köp
röda originalpakefer

30 portioner gröt för 55 öre.

Obs! Gyllenhammars { Hafre-Must. Rismjöl.

Frostbitna
näsor, kinder, öron m. m. botas
säkrast med Dr Fr. Söderlunds
hudbalsam

Helianthin.
Bruksanvisning följer. Till platser där preparatet ej finns i handeln exp. det franko från Gahns Bola g Uppsala, mot insändande af Kr 1.30 i frim.

KÖKSALMANACK
Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 1—7 FEBR. 1914.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; chateaubriand med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Sparrispuré; krustader med hummerstufning; kalfstek i gryta med legmyer och salader; tårta à la finesse.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; ansjovisbullar med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Pudding af kalfstek; soppa på apelsinsaft med skorpar.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; pytt i panna med rödbetor; kaffe eller te. Middag: Vegetarisk jordärtskockspurè med rostadt bröd; stufvade abborrar med potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgrot med mjölk; sill i papper med potatis; kaffe eller te. Middag: Kokt höns med ostronsås; lingonpårn med grädd.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; pannbiff med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Ärtor med fläsk; syltpannkaka.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; kokt omelett med fågelstufning (rester från onsdag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Sjömansbiff; krusbärs-soppa med vispad grädd.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgrot med mjölk; stekt färsk strömming med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Ärtpurè med stekta brödtårningar; bräckt skinka med potatismos.

RECEPT:
Krustader (omkr. 25 st.). 1 hg. mjöl, 1/4 tsk. salt, 1/2 tsk. socker, 2 dcl. grädd, 1—2 äggulor, 1/2 msk. skiradt smör (10 gr.).
Till kokning: 3/4 kg. flöttyr.
Beredning: Mjölet siktas i ett fat, kryddorna, grädden och äggulan tillsätts, och smeten röres tills den blir jämn och blank. Smöret skiras, får afsvälna och nedröres sist. Flöttyn, hvori krustaderna skolas, bör vara af bästa beskaffenhet. På samma gång som flöttyn lägges i grytan, nedsättes järnet däri för att långsamt uppvärmas. Flöttyn är lagom varm, när en tunn blå rök stiger upp från ytan.
Smeten hälls i så många kkp. som det finnes formar på järnet. När flöttyn är het, doppas järnet i smeten, dock ej ända till randen, och hälls först en minut öfver spisen, så att krustaderna få stelna litet, annars bli de blåsiga. Järnet hälls därefter i den heta flöttyn, tills krustaderna fått gulbrun färg, de lossas med en späckul och läggs upp och ned på gräppapper att afinna. De fyllas genast med varm stufning. Krustaderna kunna förvaras 2—3 veckor om de nedläggas i en bleckburk med tätt slutet lock, men måste då värmas i ugnen, innan fyllningen lägges i.

Hummerstufning (f. 6 pers.). 1 burk hummer (1/4 lit.), 1 kula kräftsmör (10 gr.), 1 msk. smör (20 gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), 4 dcl. mjölk, salt, socker, hvitpeppar, 1 äggula.
Beredning: Hummern skäres i tårningar. Smör och mjöl fräses 2 min., mjölken tillsättes och såsen får koka 5 min. Hummern iblandas försiktigt jämta den uppvispade äggulan och stufningen får sjuda, hvarefter den afsmakas med kryddorna.

Kalfstek i gryta (f. 6—8 pers.). 2 kg. fransyska, 2 tsk. salt (10 gr.), 1/4 tsk. hvitpeppar, 4 msk. smör (80 gr.).
Sås: 2 msk. mjöl (20 gr.), 4 dcl. tjock grädd, salt, (socker), hvitpeppar.
Beredning: Köttet, som bör hafva hängt, så att det är mörkt, bultas på skinnsidan med en fuktig klud, torkas med en duk, urvriden i hett vatten, och ingnides med kryddorna. Smöret brynes i en stekgryta, som ej bör vara större än att köttet nätt och jämnt rymmes. Steken lägges i och brynes väl på alla sidor, hvarefter locket lägges på och steken får sakta steka utan att spädas, tills den är mör, eller omkr. 3 tim. Den vändes ofta och locket skall ligga tätt på grytan. Steken lägges med innersidan upp på varmt fat och skäres för vid bordet.
Det mesta fett skummas af skyn i grytan, hvarefter mjölet blandas väl med köttskyn, grädden spädas på och såsen får koka 8 min. Den afsmakas med kryddorna och hälls upp genom sässil i varm sässål. Steken serveras med legmyer och saladen.

Tårta à la finesse (f. 12 pers.).
Fin smördeg: 150 gr. mjöl, 1 dcl. vatten (knapp), 25 gr. fintsmör (lika vikt med degen).
Till garnering: 1/2 sats petits-choux, kanderade apelsinklyffor, 1/2 sats vaniljkräm med gelatin, 6 dcl. extra tjock grädd, karmin, vaniljsocker.
Beredning: Mjölet siktas och utröres med så mycket vatten, att det blir en lagom hård deg, hvilken arbetas hastigt, väges och får hvila 20 min. — Smöret tvättas och vattnet klämnes ur väl, hvarefter det klappas ut till en rund kaka. — Degen kaflas ut till en rund kaka, något tjockare på mitten. Smöret lägges midt på degen och kanterna af degen vikas öfver smöret, så att detta fullkomligt täckes, hvarefter degen får hvila 10 min. Nu klappas degen lätt ut med kaffel till en fyrkant af 1/2 cm. tjocklek. Denna fyrkant vikas därefter ihop, så att kanterna af degen mötas midt på fyrkanten. Därefter vikas den ena halvan af degen öfver den andra, degen ligger då i fyra lag på hvarandra. Degen utklappas åter till en aflång fyrkant. Detta upprepas 4 ggr. efter hvarandra, hvarefter degen ställes ut att hvila 15 min. Den kaflas åter 4 ggr. och får hvila 15 min. Så förfäres ännu 2 ggr. med degen, hvarefter den får hvila 1 tim.
Smördegen utbakas till en botten med ring. Tårbottnen gräddas vackert gulbrun i varm ugn. Små petits-choux af en valnöts storlek få kallna och fyllas med vispad grädd, färgad skär med karmin, om så önskas. Dessa doppas i sockerlag och sättas tätt intill hvarandra på yttre kanten af tårtan. Mellan hvarje petits-choux, på inre kanten af ringen, resas apelsinklyfforna, sedan de doppats i sockerlag. Tårtan fylls med vaniljkrämen och garneras med grädden, vispad till hårdt skum. Om så önskas, kan hälften af grädden färgas skär med karmin och den andra hälften afsmakas med vaniljsocker. Grädden sprittas därefter genom slät garnerings-tratt i vackra toppar öfver krämen.

Ansjovisbullar (f. 6 pers.). 50 gr. smör, 2 dcl. fint stötta skorpar, 12 ansjovisar, 25 gr. kalfstek, 2 ägg, 1/4 tsk. socker, 6 dcl. mjölk.
Till formarna: 1 msk. smör (20 gr.), 2 msk. stötta skorpar.
Till garnering: 2 hårdkokta ägg.
Beredning: Smöret skiras och blandas med stötta skorparna. Ansjovisarna rensas, urbenas, hackas fint och tillsätts jämta den fint hackade kalfsteken. Äggen vispas med socker och ihålles. Mjölken kokas upp och slås het på massan, som därefter omröres väl. Den fylls i små, smorda och brödbeströdda pastejformar samt gräddas i ugnen omkr. 15 min. Bullarna stjälpas upp på rundt serveringsfat, garneras med de hackade äggen och serveras som frukosträtt med stekt potatis.

Pudding af kalfstek (f. 6 pers.). 4 hg. stekt, benfritt kalf- eller hönskött, 1 hg. rått, benfritt kalfkött, 2 hg. brödpånad, 3 msk. smör (60 gr.), 4 ägg, salt, hvitpeppar, 1 msk. finhackad portug. lök, 1/2 msk. smör (10 gr.) till löken, 5 dcl. grädd.
Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpar.
Beredning: Det stekta köttet hackas fint, det råa males 3 ggr. genom köttkvarn och blandas med det stekta. — Det råa köttet kan uteslutas, men puddingen får finare smak om det användes. — Pånaden brynes lätt i 1 msk. af smöret, lägges i ett fat och det kalla smöret iblan-

Köp
Schweizer's
Siden

Begär prof på våra nyheter i svart, hvitt och kulört: **Crepon, Faconnés, Chinés, Ottoman, Messaline, Mousseline** 120 cm. bredt från 95 öre metern, **Sammet** till klädningar och buslar. **Plysch** till jaketter och kåpor. **Såväl som buslar och rober med äkta Schweizerbroderier** i batist, ylle och siden.
Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger direkt till privatpersoner portofritt och redan förtulladt till bostaden.
Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz).
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

STORT URVAL NYHETER

KARNEVAL- och KOTILJONGSARTIKLAR.

Illustrerad specialprislista sändes gratis o. franko om denna annons återopas.

A.-B. NORDISKA KOMPANIET,
REGERINGSGATAN, STOCKHOLM.

BÄST ÄR
EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM-TEKN.-FABRIK.

Obs.!
VARUMÄRKET
"FYRTORNETS"
Svenska
Sardiner i finaste
Olivolja och Tomatsås
för Smörgåsbordet.

ÄRADE HUSMÖDRAR!
ANVÄNDEN
MACCARONI
en gång i veckan.
Många olika anrättnings-sätt finnes.
BEGÄR SVENSK VARA

Där hållbarhet och briljant utseende sättes i första rummet, är målning med emaljfärgen **Chinalack** att föredraga framför alla andra liknande färger. Belönad med guldmedalj, Arsenikfri enl. nya giftstadgan.
Finnes i alla kulörer hos alla färghandlare. Fabrikanter: **Dorch, Bäcksin & Cos** ARJMAN A.-B., Göteborg och Stockholm.

Välsmakande och därför utan tillsatser lätt intagligt äfven af barn är Apoteket Vasens järnpreparat "Ferrol", organiskt lättsmält preparat. 0.97 % järn. På alla apotek till 2 kr. fl.

HULTMANS RENA CACAO
pr hg 45 öre

HANSKAFFÄR, gammal, välkänd, belägen vid Sthlns hufvudg. öfverlätes genast mycket billigt. Till reel spekulant ytterst förmånliga villkor. Svar till »Tvingande orsaker», Iduns exp.

STORT URVAL NYHETER

KARNEVAL- och KOTILJONGSARTIKLAR.

Illustrerad specialprislista sändes gratis o. franko om denna annons återopas.

A.-B. NORDISKA KOMPANIET,
REGERINGSGATAN, STOCKHOLM.

BÄST ÄR
EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM-TEKN.-FABRIK.

A.C. SVENSSONS
KNÄCKBRÖDSBAGERI
GÖTEBORG

Äkta Göteborgs Knäckebröd.
Hygienkontrollant: Dr G. Hjort af Ornäs.
Tel.: 11 & 920.

Obs.!
VARUMÄRKET
"FYRTORNETS"
Svenska
Sardiner i finaste
Olivolja och Tomatsås
för Smörgåsbordet.

Mellin's Food
är bästa kraftnärning för svaga, klena barn i alla åldrar. Bok om barns uppfostran gratis och franko från Mellins Food Depot, Malmö.

ÄRADE HUSMÖDRAR!
ANVÄNDEN
MACCARONI
en gång i veckan.
Många olika anrättnings-sätt finnes.
BEGÄR SVENSK VARA

Top-T-s
Ovillkorligen bästa té, som erbj. i detta pris! 1/2 kg. 2.25, 1/4 kg. 1.15. Förp. i vack. lacker. bleckkarn. Frakt o. postafg. fr. 2t. 4st. 1/2 kg. 0.60 fr. Percy F. Luck & Co H. A. B., Sthlm.

HULTMANS RENA CACAO
pr hg 45 öre

HANSKAFFÄR, gammal, välkänd, belägen vid Sthlns hufvudg. öfverlätes genast mycket billigt. Till reel spekulant ytterst förmånliga villkor. Svar till »Tvingande orsaker», Iduns exp.

Bäcksin's Amerikanska Jästpulver

Hopfällbart spelbord eller Serveringsbord,
klädd med grön kläde, skifvan 70x90 cm., mycket praktiskt och omhyckat. Pris af bon. äkt. ek Kr. 15,— af poler. äkt. mah. Kr. 18,—
Levereras emballagefritt mot efterkrav eller mot förut insänd likvid af
FABRIKEN MOBILIA SÖDERTELJE.

DET NUMERA FÖRNÄMSTA HVETEMJÖLET
ÄR
PÅ VÄRDET PERSSONS VÄLDIGHET
CHRISTIANSTAD
KRISTAL PATENT

Lejon Pantar & Strumpor

ÄRO AF BÄSTA KVALITE & OMSORGSFULLASTE UTFÖRANDE FÖRSÄLJAS ÖFVERALLT

das genast. Därefter kröas äggulorna, en i sänder, jämte kryddorna och den finhackade löken, fräst i smöret. Köttet blandas väl med panaden och så mycket gräddtillsättes, att färren blir som en tunn gröt. Sist nedskäras de till hårdt skum slagna äggvitorna. Massan hålles i en smord och brödbeströdd form och gräddas i vattenbad i ugn, omkr 1 tim. Puddingen kan även kokas i vattenbad ofvanpå spisen, men formen måste då vara försedd med tätt lock. — Serveras med överblifven steaksås, champinjoner- eller murkelsås eller i enklaste fall med skiradt smör.

Krusbärssoppa (f. 6 pers.). 1 lit. gröna krusbär eller 1/2 lit. konserv. sådana, 2 lit. vatten, skalet af 1/2 citron, 1-1 1/2 kkp. krossocker, 2 msk. potatismjöl (30 gr.), 2 äggulor, 1 kkp. strösocker.

NERVOGEN
NAMNET LAGLIGEN SKYDDADT

Nervstärkande. - Blodbildande. Aptitgivande. - Välsmakande.
250 gram: 3 kronor.
Förordas af läkare, fås på apotek och i kemikalieaffärer. Tillverkas af Apoteket Ejdem, Göteborg.
Till platser, där inga återförsäljare finnas, sändes Nervogen fraktfritt direkt till förbrukaren.

Mazettis Bröst-Kors

Idealet för Bröst-karamell lindrande och välgörande mot hosta och heshet fås öfverallt!

Om man samtidigt tager en Mazettis Hostpastill (Cough Lozenges; fås i bleckaskar å 35 öre) smaka och verka de ytterst behagligt.

Sydsvenska Kredit Aktiebolaget,
Drottninggat. 4, Stockholm,
Afdelningskontor: Götgatan 31,
Depositionsräkning 4 1/2 %
Kapitalräkning 4 1/2 %
Sparkasseräkning 4 %

Beredning: Krusbären snoppas, sköljas, sättas på i kokande vatten tillika med citronskallet och få koka tills de äro mjuka. Soppa silas, hålles tillbaka i kastrullen och krossocker lägges i. Den får åter koka upp, afredes med potatismjöl, utrört i 1/2 kkp. vatten, och får koka 2 min. Äggulorna och strösockret röras i soppskålen till skum, och soppa hålles i under jämn vispning. Den serveras med vispad gräddtills. — I enklare fall uteslutes äggulorna, men då användes mera potatismjöl.

SVAR

(Forts.)
N:r 7. Jo, det har sin riktighet — hvar månad har sin ädelsten. Januari har granat, som skänker uthållighet och tålmod. Februari ädelsten är ametist. Den stenen skyddar mot våldsamma passioner, gifver sinneslugn och ro. Mars har jaspis, som höjer modet, öfvervinner frestelser, lär försiktighet i tal och uppförande. Så komma vi till april hvars månadssten är diamant, som blir en underpant på bevarandet af en ren kärlek. Stenen för maj månad är smaragd, som skänker sin bärare fullkomlig sällhet. Juni har agat som betyder långt lif och god hälsa. Rubin är julis månadssten, som betyder trogen kärlek inom ett lyckligt äktenskap. Augustis månadssten är karriol, som anger ett lugnt lif, skyddadt mot passionernas strider. Månadsstenen för september är chrysolit. Den bevarar för dåraktiga handlingar, orsakade af ett lifligt lynne. Oktobers månadssten är opal. Dess bärare förlorar aldrig hoppet på det bättre. Den vackra gula topasen är novembers månadssten. Den stenen medför en sällspord jordisk lycka, nämligen ägandet af en vän för lifvet. Decembers månadssten är turkos, som medför rikedom. Öfvanstående är hämtadt ur en gammal indisk skrift, hvilket sedan förts vidare. Den indiska skriften säger att hvarje person bör ständigt, natt och dag, bära den ädelsten, som hör till dess födelsemånad, för att hafva nytta af dess egenskaper. Men skriften säger vidare att det är farligt att bära stenar af motsatta krafter.

Ebon.
N:r 8. Annonsera i Idun när de flesta — isynnerhet om det gäller att få plats som privatsekreterare och ej å kontor. A Uppsala Akademiska sjukhus lär det finnas fri elevkurs om eleven förut varit biträde där några mån. Biträde får då göra alla grofgöromål — skurning etc. — Insend era skolbetyg jämte präst- och läkareintyg till närmaste lasa-

GAS-SPIS
I HVARJE KÖK

rett och därjämte egenhändigt skriven ansökan om att erhålla elevplats å lasarettet i fråga. Samariterhemmet i Uppsala, Sofiahemmet och alla sjukhus antaga elever utan afgift. Privatsekreterareplats erhålles bäst genom muntlig rekommendation och med edra kunskaper kan det väl ej vara omöjligt att erhålla dylik.
Sissie Maxwell.
N:r 9. Nej. För inträde vid järvägen erfordras studentexamen eller afgangsexamen från handelsinstitut eller från högre flickläroverk eller realskoleexamen. Alder minst 17 år. Kvinnlig kontorsskrifvares lägsta lön är 1,480 kr. och högsta 2,200. Kv. bokhållare har i lägsta lönegrad 2,100 i högsta 2,750 kr. Extra ordinarie har en lön varierande mellan 100 och 84 kr.

N:r 10. I Idun finnes ständigt en eller annan annons om kurser i gymnastik. Det finnes ju institut med ettåriga kurser och några med tvååriga. Läs Idun n:r 1 för i år och ni finner deras resp. adresser. Begär prospekt från dem så får ni ju de allra tillförlitligaste upplysningar.
Sissie Maxwell.

N:r 11. A Tekniska skolans i Stockholm konstindustriella afdelning kan ni få lära ciselering. K.

N:r 12. Undertecknad som varit bosatt två år i Köpenhamn vill försöka att ge er upplysningar om den stadens priser. Hyrorna äro i stadigt stigande, en liten lägenhet på tre rum och kök, w. c. 400 kronor. Ingen garderob finnes i lägenheten. Vinds- och köllare finnes. Möbler äro mycket billiga, likaså alla slags hushållsartiklar och beklädnadsartiklar betydligt billigare än i Sverige. Skat- terna stiga för hvarje dag på allting från teaterbiljetter till cigarretter. kommunalskatterna ganska stora. Mat- priserna höga, ungefär som i Stock- holm. Undantag dock för socker och spritvaror som äro billiga. Björkved 1,70 pr säck. Kol 3 kr. hektolitern, koks 2 kr. hekt. Fisk ungefär svenska pris. Kött dyrare än i Sverige. Vintern är lång och mörk och genom den ständiga blåsten mycket kall. Det blåser ständigt i Danmark sommar och vinter. Brödet är utmärkt godt och till svenska pris. Smör och ägg mycket dyra. Mjöl från 18—30 öre litern. Grönsaker äro ju under hösten ej så dyra. Gamla möbler draga ingen tull. På ångare från Sverige är mycket billigt att flytta möbler. Innan ni bestämmat er för en flyttning till Danmark gör ett besök där och se dess väningar och förhör er om alla förhållanden. Flytta icke utan att ha först varit där. I de mindre städerna i Danmark äro hyror och lefnadsomkostnaderna betydligt lägre än i Köpenhamn. Skrif till Svenska konsula- tet och bed dem om litet upplys- ningar. Adr. Bornholmegade 1. Skrif äfven till Grundejerforeningen Admi- ralgade 25 och begär deras hyres- lista. Vid ev. besök i Köpenhamn bor och äter ni billigast på Kvindelig Läseforening, Gammel Mønt 1. Mycket billigt och godt äter man på Kvinder- nes köken, Vimmelskaft 38. På landet kan man bo billigt men villorna äro mycket kalla om vintern. I Roskilde och Sorö äro låga hyror och ej lång väg till Köpenhamn. Det är uträkning att medföra alla sina bohagsartiklar och vid ev. flyttning går man till danske konsuln där man bor med en förteckning på hvad man medför och ber honom om ett intyg på att man ämnar bosätta sig i landet samt att det man medför är gammalt. Detta intyg visas i danska tul- len och de bruka då ej ens packa upp ens bagage där. För den som är in- tresserad af muséer, konst, litteratur är Köpenhamn ett paradys. Kan jag vara er till nytta med upplysningar så gör jag det gärna ehuru jag ej nu bor där mera, men jag känner till förhållandena där. Vill ni bo billigt och kan ni för ert arbete bo hvar som helst kan jag rekommendera er Provence i södra Frankrike, där jag nu bor. Tre vackra rum och kök för 180 kr. pr år. Lefnadsomkostna- derna billiga och skatter låga. Små villor från 400 kronor pr år. Resan är dock dyr men den tjänar man snart in. Och så bor man i en trakt så bedärande vacker bland sjöalpernas härliga dalar. Grönsaker och frukt oerhördt billigt, kött, ägg och smör oerhördt dyrt. Gärna besvaras alla förfrågningar under min signatur adr. Idun. Madam Sissie Maxwell.

N:r 14. Abelin: »Trädgården inomhus, pr. 2,50 år bra. —a.
N:r 15. Carl Laurins konsthistoria, Norstedt & Söners förlag. K.
N:r 16. Undervisning i äkta Pointlace och Irländsk virkning meddelas af fru Hellberg, 4 Torstensongatan, Stockholm.

N:r 18. En god violin (gammal) kan köpas. Korresp. med J. Schönning, Gäfle.
— »Fiolspelare» bör vända sig till Notarien E. Lejdström, Västmannagatan 88, 5 tr. Stockholm.

N:r 19. Genom daglig gymnastik. Tag en kurs för någon kompetent person. E. E.
N:r 20. Ni kan annonsera i Petit Journal, Paris, Petit Marseillais, Marseille, Petit Nicois, Nizza, möjligen äfven i L'Éclair, Paris. De äro de mest lästa och mest spridda tidningar i Frankrike. Sissie Maxwell.

N:r 21. Annonsera i någon af Stockholms tidningar om att ni önskar att få bostad hos någon dam för tre å fyra nätter i månaden och till billigt pris. Ni kommer att få en väldig massa svar och så går ni omkring och ser på rummen och talar med

Axa yrkesserie. N:o 20.

Skräddaren klipper och träcklar och sömmar, Prässar och passar med tålmod stort, Ståds på besällning beställning det strömmar — Allt måste göras så väl och så fort. Yrket tillåter ej krafterna spara, Aldrig en ledighet skräddaren njöt — Dock kan vid hälsa och krafter han vara,
Tack vare **Axa hafregrynsgröt.**

Att köpa hafregryn i lös vikt är att "köpa gröten i säcken". Begär **Axa hafregryn** i originalpake- ter, endast då har Ni garanti för erhållande af god färsk vara. Ett 1/2-kg. paket å 55 öre räcker till cirka 30 portioner **Axa-gröt.**

Ceylon Téimport, Industri- palatset, är ett namn som ej bör för- bigås vid behof af ett godt Kaffe, Té och Cacao. Allm. *303. Riks Norr. 283. Begär offert. Kontorstid 10—4.

Boj, Hel-Ylle,

180 cm. bred i alla färger kr. 5:— pr met. + porto mot postförskott. Insend färgprof till Klädeslagret Malmö I.

BÄTRE DAM ELLER HERRE med stor bekantskapskrets inom alla klas- ser kan nu genast få treflig enastå- stående agentur. Svar märkt »Utän konkurrens», sändes till S. Gumælii Annonbyrå, Malmö.

Bästa klappkameror 9x12 cm.
Stölmå I å kr. 26:— med Special-Aplanat o. Stigmatursator
Stölmå II å kr. 48:— med Extra-Rapid-Aplanat o. Variotursator
Stölmå III å kr. 88:— med Dubbel-Anastigmat o. Ibsotursator
Rikt illustrerad katalog, gratis och franko.
Stölten & Simmonsens, Malmö
FOTO-HANDELSHUS

DIAMANT Såpa
Tvättpulver

BIJOU
Garantierat rostfritt

RADIO-PHOR

är namnet på det verksammaste af alla hårvatten. Det innehåller radium jämte näring för hårrötterna och antisepticum.

Fabrikant **A.-B. OXYGENOL**
H. M. Konungens Hoflev.

OBS! Snabbtändande veckor!

Clara Stearinljusfabrik,
Lars Montén, Stockholm.

OM ALLA VISSTE

hur godt och hälso- samt vanligt kaffe blir, då det blandas med **VICTORIA-KAFFE**, skulle de alltid använda detta utmärkta kaffetillsättningsmedel.
VICTORIA-KAFFE
är verkligen välsmakande och i motsats till vanligt kaffe äfven när- rande samt upphäver till stor del det vanliga kaffets hälsofarliga egenskaper. Blanda därför Edert vanl. kaffe med **VICTORIA-KAFFE** från **Per Fricks Fabriker, Malmö.**

Oumbärlig för alla sömmerskor,

och i öfrigt för alla damer, är **TRYCK-KNAPPEN**
BIJOU
med **originalfjäder i ett stycke**, utgörande den **förträffligaste knäppning för klädningar.**
Sluter till mjukt och säkert och öppnar sig ej af sig själf, samt ger en slät yta.
Garanterad rostfri.
Begär endast märket **Bijou**, som finnes att tillgå i alla sy- behörsaffärer.

VINOLIA
Tvålar, Parfymer och
Toalett-Artiklar.

De som med rätta äro stolta öfver sin blomstrande hy använda Vinolia, ty de veta, att Vinolia aldrig kan skada densamma, utan endast verka välgörande.

Vinolia Generalagentur:
Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. Dj.

Prytz' Théimport,
Etabl. 1875.
Göteborg,

importera direkt och försälja direkt till förbrukare sina berömda tésorter. Begär provver. Agenter antagas på platser, där vi ej äro representerade.

Önskar Ni Eder
en symaskin, som ger en **särskildt vacker söm** vare sig Ni syr i det tunnaste siden eller de grösta kapp-tyger, bör Ni köpa

Central Bobbin Symaskin,

ty dessa maskiner hafva genom sin överlägsna konstruktion, sin mångsidiga användning och öfriga framstående egenskaper blifvit så omtyckta, att de under de få år de varit i marknaden, trots sitt något högre pris erhållit en verkligt storartad spridning, det bästa beviset för att en vara är god. CENTRAL-BOBBIN-MASKINEN tillverkas i två storlekar, en mindre för familjer och syateljörer och en större för skrædderier. OBS! Fördelaktiga betalningsvillkor.

STUFVAR
till Damblusar af Kronsatin och Satinfina nallslutförsäljes till kr. 1.25 pr bit. Ingen stuf är under 2 mtr. Tygerna äro i högst moder- na mönster o. af extra god kvalité. Vid köp af minst 3 st. Blus-Stufvar bortskänka vi diverse nyttiga presenter (ingen värd under 1 kr.) Skrif i dag till
Strålin & Persson, Korsnäs.

X Vi söka damer
hvars bekantskapskrets sätta dem i tillf. att till privatpersoner afyttra förstklassig märke af Té och Cacao. Tillskrif "God förtjänst", Iduns exp., Stockholm, för vidare meddelande.

Ångrensad o. desinficerad, extra prima säljer jag till kr. 1.25 pr kg. Exp. franko i balar om 10 kg. Fjädern är ny, ren och fullspriad, torr, extra prima vara, ångrensad och färdig att lägga i dynor. Tusentals tacksambetskrifvelser emottagna under de 10 år jag in-ehaft min affär. Utfaller ej fjädern till full belåtenhet får den returneras och pengarna återbetalas. Profver på begäran. S. H. Svensson, Landskrona. Tel. 390. Sveriges största och mest välrenommerade affär i branschen.

Fjäder

Från YSTAD HAPARANDI användes **YVY** tvål.
Säljes i hvarje väl sorterad parfym- och herrekiperingsaffär för 50 öre pr st. Ostorlin & Ulrikssons Kem. Tekn. Fabrik, - YSTAD -

Hvarje kvinna som önskar att kunna försörja sig sjäff,
bör ej underlåta att skaffa sig Kvinnligt Yrkesregister för 1914. Erhålles å registrets expedition Regeringsg. 65 samt i boklädorna. Pris 1:25. Porto till landsorten 20 öre.

vårdinnorna om hur ni vill ha det och ni skall lätt få en god bostad. Sissie Maxwell.
Nr 22. Annonsera i denna tidning om att ni önskar å centralt liggande plats hyra en mindre byggnad med trädgård. Sätt i annonsen att ni vill till en plats där ni kan få arbete med sömnad, att er dotter

Ulricehamns Sanatorium.

I enskild villa med bästa och so- ligaste läge uthyres under sommaren trefliga rum till Kr. 1:25 pr. dag och högre. Vidare meddelar fröken A. Freding, Rt. 48 Ulricehamn.

ENERGON
förordas av Läkare

Nerv- stär- kande.
Kraft- givande

UNG DAM önskar i febr. eller mars resällskap till Paris. Tacksam för svar till Doktorinnan H. Ekecrantz, Halmstad.

ADOPTIVBARN. Barnkär familj på landet i Skåne som saknar egna barn men har en fosterson (8 år) önskar emottaga en frisk och älsklig flicka mot en summa ett för allt. God vård och uppfostran. Svar till »Godt hem», Iduns exp. f. v. b.

FINNES DET någon bildad, allvarlig, ekonomiskt oberoende familj, som vill gifva föräldravård åt en 16 års bättre skolflicka hvars mor f. n. är oförmögen att själf omhänderhafva henne? Svar med pris o. öfr. upplysn. till »Ej för vinning», Iduns exp.

RO.

Lotterna till förmån för lärarinnornas ålderdomshem RO äro utkomna. Vinstbelopp öfver 80,000 kr.

Illustrerad vinstförteckning åtfölja lotterna. Högsta vinstens värde 7,000 kr.
Lotter å 2 kr. försäljas i landsorten i de festa boklädor samt direkt, som vanligt, genom direktör CLAES VIRGIN, 51 Kungsgatan, Stockholm. Lotterna sändas alltid genom post-förskott, som oförtöfvadt böra utlösas.
Rekvirera lotter helst genom brefkort, aldrig gen. förskottslikvid, för undvikande af kostnader och stort besvär. Ju flera lotter som samtidigt rekvireras, ju billigare blir porto-kostnaden. Dragning äger rum så snart lotterna blifvit slutsålda.

E. Leitz' Mikroskop.
Prismatikare och Ernemans Fotografiska Kameror till fabrikspris + tull och frakt. Moderata afbetalningsvillkor.
Generalagent för Leitz:
Ax. Lundqvist,
Handverkaregatan 15 A,
STOCKHOLM.
Allm. 101 81. Riks 87 80.

TRICOPHEROUS

är världens förmästa Hårmedel och överträffas icke af något annat liknande preparat.
Pris pr fl. 2 50.
Erhålles hos alla första klass Parfymeri-, Droq- och Coiffyrfärfär.

önskar elever i handarbete etc. När ni så får svar skrifer ni till någon person å hvarje plats och beder om upplysningar, hyror, skatt, utsikt till arbete o. d. Vid någon badort eller i skärgården har ni alltid utsikt till att kunna hyra ut ett par rum under sommaren liksom äfven att den tiden erhålla mycket sömnadsarbete. Hyr sådan lägenhet att ni kan få plats med ett hönshus och börja så smått med några höns och om ni finner er road af hönsskötseln kan ni ju alltid utvidga hönsgården. Kaninskötsel betalar sig godt och ni kunde ju försöka med det också. Hyr dock nära station, så att ni själf kan ombesörja all transport af de varor ni kan sälja, annars betalar det sig inte. Billigast är ju transport med båt. I ett större samhälle kan ni alltid börja en liten kommissionshandel med diverse för platsen lämpliga saker. Kommissionslager kan ni erhålla genom annons eller genom rekommendationer. Tänk inte på Göteborg, Lund eller Helsingborg med inackorderingar. Det finnes hundratals som hålla på med det i de städerna. Nej, vänd er till ett större landsamhälle. Där får ni det bättre och när ni blir känd, säkert god förtjänst. Sissie Maxwell.

Nr 23. Vänd er till något hygieniskt institut t. ex. fru Sandins, Drottninggatan, Stockholm, där antagligen elever mottagas. Den som har anlag kan säkert försörja sig på yrket, men att etablera sig kostar ju alltid betydligt med pengar.

Nr 24. Sätt upp en väfskola i Enköping, bed doktor Westerlund sända er en del af sina nervsjuka patienter för hvilka han mycket ordinerar väfning.

Om ni godhetsfullt vill meddela er med Ljungskile hvilohem skall ni få råd hvar ni med framgång kan sätta upp en väfskola. A. A.

Nr 25. Ni kan med fullt förtroende vända er till Mrs Anna Glane 26 a, Great Portland Street, W. London. Skrif till henne och framlägg edra önskingar med afseende å er dotters vistelse i England och ni får tillförlitliga upplysningar af henne. I det härliga Devon finnes en god pension för unga damer. Skrif till miss Staats Seaclyffe, Taignton, S. Devon, England. I Ventnor finnes godt hem hos Mrs Booty, Oshawa, Ventnor, Isle of Wight, England. I Queens College, London, finnes till moderat pris tillfälle till kurser i språk, musik etc. Upplysningar erhåller ni hos mr Oscar Warden, Kristiania, eller hos The Wardens queen's London. Någon pension där afgiften reduceras för eleven genom hennes arbete vet jag ej i England. Men i privata hem kan ni ju få er dotter inbragt utan någon inackorderingsafgift. Miss Florence Pickering, Brixham, Devonshire, England, anskaffar dylika platser och fru Gertrud Fahlström, Kneippbaden, lämnar ref. om ofvannämnda dam. Sissie Maxwell.

BREFLÄDA

REDAKTIONENS BREFLÄDA:
H. N. Jo det går för sig.
En undrande prenumrera- rande Eva B. har i egenskap af hyresvärdinna haft besvärligt med att få sin »hjärtelägenhet» uthyrd åt reel hyresgäst. Hon skildrar sina vanskligheter i nedanstående utgjutelse, som vi ej velat undanhålla våra läsarinor, då den ger en rätt intressant inblick i ett inneboendesystem, som ligger utom räckhåll för våra filantropers verksamhet.
»Min hjärtelägenhet.
Min hjärtelägenhet har stått — »Att hyra!» nu snart ett helt långt år. Den uthyrd varit åt gossar fyra — de flytat — och jag har sört — nej — ej ett spår.
Tills jag blef sjutton år — mitt hjärterum fick ohyrdd stå — då var där varmt och soligt — men inte var där roligt — jag tyckte — där fanns plats för två.

Då kom den förste. — Ni förstår mig väl han hvita mössan bar — förresten riktigt rar — och en student till lif och själ. Han bodde där ett rund- ligt år — så flytta han — då föll en tår — han längta från mig ut i lifvet — till män'skorna och kivet. — Jag lät honom gå han kunde mig ju ej förstå.
Den andre — som kom var solbränd och röd — just som en löjtnant vid flottan bör vara — hans ögon var mörka — med inre glöd — jag våga' ej se — de var som en snara — men hitta på hyss — bjöd i hyra en kyss — då lät jag honom gå han kunde mig ju ej förstå.
Den tredje, som kom — han var nog så bra — han var rik — och bjöd mycket i hyra — men nonsens och lögn var allt hvad han sa' tillika ville han styra — då blef det som förr — jag stängde min dörr — och lät honom gå han kunde mig ju ej förstå.

En skådespelare var den fjärde en don juan han tyckte sig va' — på hans sång förstås — satte jag värde men utan den — fanns intet kvar när jag prata allvar han lekte — blef jag ond — han smekte. Jag lät honom gå han kunde mig ju ej förstå.
Emellan dessa fyra — ha' många stått på tröskeln och velat hyra — men de ha' strax få gått.

Då kom den femte på släp — men därför var det inget skräp — han älska Fröding liksom jag — hans poesi vi läste hvarje dag — men också han for ut i världen — och nu sitter jag ensam vid härden — och tänker — som så. På min hjärtedörr skall hädanefter stå: Här får ingen mer hyra.
Men tänk om han kommer tillbaka — ja — kanske hjärtat har en vrå där ingen fått bo — och kan han mig ej försaka — så där i ro vi bygga skall och drömma och lifvets sorger glömma.
Ja — nu har jag diktat om illusioner som ramlat — och min hjärte- saga biktat — men af spillrorna jag samlat bygger jag på nytt — Och när jag blir färdig kanske kommer den sjätte och om han är värdig — blir han säkert den rätte — Och kommer han ej — så går det

Då kom den femte på släp — men därför var det inget skräp — han älska Fröding liksom jag — hans poesi vi läste hvarje dag — men också han for ut i världen — och nu sitter jag ensam vid härden — och tänker — som så. På min hjärtedörr skall hädanefter stå: Här får ingen mer hyra.

Men tänk om han kommer tillbaka — ja — kanske hjärtat har en vrå där ingen fått bo — och kan han mig ej försaka — så där i ro vi bygga skall och drömma och lifvets sorger glömma.
Ja — nu har jag diktat om illusioner som ramlat — och min hjärte- saga biktat — men af spillrorna jag samlat bygger jag på nytt — Och när jag blir färdig kanske kommer den sjätte och om han är värdig — blir han säkert den rätte — Och kommer han ej — så går det

Ja — nu har jag diktat om illusioner som ramlat — och min hjärte- saga biktat — men af spillrorna jag samlat bygger jag på nytt — Och när jag blir färdig kanske kommer den sjätte och om han är värdig — blir han säkert den rätte — Och kommer han ej — så går det

väl ändå — för resten männen — kan man aldrig lita på.

En af de unga. Vi skola ha edert förslag i minne till en annan gång. Någon ändring i det nu uppgjorda programmet låter sig af flera skäl icke göra.
Marta Gustafsdotter. Finns ej plats.
A. V. J. Ni är ej riktigt färdig ännu men fortsätt och kom igen, när ni utvecklat er litet mera.
Castanjetto. Lämpar sig icke. Vi föreställa oss dessutom att historien är långt mindre tidstypisk nu än förr.

EXPEDITIONENS BREFLÄDA:
»E. J.» Mölndal. Annonsen kostar 250 pr gång.
»Omega». 3:— pr gång.
»19-årig sjökaptensdotter». 4:50 pr gång. Likvid i postanvisning.

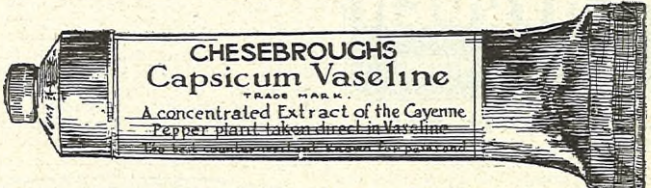
I tysk lärarinnefamilj

finner ung, bildad svenska pension och god omvårdnad. De bästa referenser stå till förfogande. Bref torde adresseras till Hanna Müller, Hohelandsstr. 69, Lübeck.

Svenska Rit- & Tapisseribyran,
Vallingatan 33, 1 tr., Stockholm.
Billighetskolektioner af blandade Handarbeten.
Vid rekvisition för
5 kr. { 20 st. fina arbeten, värda kr. 10:— eller 10 " större do., " 10:—
10 kr. { 15 st. värdefulla arbeten, värda kr. 20:— eller 10 " större do., " 20:—
5 kr. { 1 st. kuddé 1 st. bordlöpare, 1 st. lysduk allt af linne saml värda kr. 8:—
som sändas mot postförskott eller efter insändt belopp (jämlie fraktporlo 0:30).
Bland arbeten förekomma: Linnekuddar, Lysdukar, Brickdukar, Bordlöpare, Väggbonader, Tvällpåsar, Arbetsväskor, Servietter, m. m., m. m. Allt i ma saker o. moderna mönster. Beräknadt garn därtill kr. 2:— (mindre kol.), den större do enl. beräkning, medföljer efter rekv.
OBS! Silke 0:12, Pärig 0:12, Lang. 0:08 pr dotka.
Lämpligt för syföreningar, skolor och basarer.
Illustr. mönsterbil. med 35 mönster sändes omg. då 10 öre i frim. insändes.

CHESEBROUGHS Capsicum Vaseline
A concentrated Extract of the Cayenne Pepper plant taken direct in Vaseline

reumatism

Säkraste, billigaste och behagligaste botemedlet är in- gnidning med
Chesebroughs Capsicum Vaseline
Osvikligt äfven mot smärtor i bröstet och magkramp; stillar tand- och nervvärk samt är utmärkt mot gikt.

Säljes endast i tuber å 50 öre och 1 krona. Erhålles å alla apotek.

OBS! "Chesebroughs Vaseline" är den enda äkta Vaselin som finnes, hvarför noga torde tillses, att den köpta varan bär namnet: Chesebrough Mfg. Co. (Cons'd) New York.

Betänk huru lätt i en tvål eventuellt ingående skarpa och retande beständs- delar kunna genom hudporernas förmedling införas i hudsystemet, huru lätt den i dålig tvål alltid förefintliga, på hudfettet starkt upplösande alkaliteten kan för- därfa en vacker hy och ett blom- strande utseende, och Ni skall blifva öfvertygad om betydelsen af den strän- gaste urskilning beträffande valet af tvål. Florodol-tvålen garanterar fri- het från all risk på grund af sin ab- soluta renhet, neutralitet och sina ut- sökta ingredienser, — upphovet till det milda, crémelika lödder, som ut- märker Florodol-tvålen och hvilket speciellt är egnadt att rena porerna, stimulera hudverksamheten och göra huden sammetsmjuk, smidig och vac- ker, hyn klar och ren, hals och hän- der hvita och mjuka.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast afskrifter när ni svarar på annons om ledig plats.

PLATS finnes vid Vadstena hospital för en öfersköterska med tillträde den 1 februari. Ansökning ställas till Överläkaren.

VAL REKOM. BARNSKÖTERSKEKOR erhålla platser genom Sthlms stads Arbetsförmedling, Regeringsgatan 107. Exp.-tid 9-4, lördag. o. helgdagsaft. 9-2. Riks. och allm. telef. 4047.

INTELLIGENT, kärnfrisk, okonstl. och musikal. kvinna 22-32 år, af god familj, med godt o. vänl. sätt och utseende, van att vistas på landet, får plats att ensam sköta hemmet (utanför Sthlm med stadens bekväml.) åt medelåld. allvarl. ämbetsman, hvilens sjukliga hustru tidvis vistas bort. Svar märkt »Ordning o. sparsamhet» jämte foto, rek., o. löneanspr. inom 14 dgr. till Sv. Dagbl.

BARNFRÖKEN, bildad, barnkär och sykkunnig, sökes för 2:ne flickor i ålder 5 och 1 1/2 år. Svar med uppgifna lönepret. till Fru Emma Foisack, Norregård pr Mörap.

I LITET FINT HEM på landet, 3 personers hushåll, önskas bättre flicka, som med hjälp till grofsysslor vill sköta hemmet. Svar till »Grefvinnan S», Iduns exp., Stockholm.

GUVERNANT, villig att undervisa en gosse om 9 år samt biträda med lättare hushållsgöromål, önskas till 15 nästk. febr. Svar med betygsafskrifter, lönepret. och om möjligt foto till Komminister Ture Nelson, Simons-torp.

HOS ensam dam finnes plats för en bildad, i hushållet något kunnig flicka med god karaktär och villig att ensam sköta hemmets sysslor. Svar med ref. och foto till »Nu», Iduns exp. SOM sällskap åt äldre, frisk fru finns god plats i villasamhälle utanför Sthlm. Norra Inack:Byrån, Malm-skullnadsgr. 27, Sthlm.

FÖR kokerska och barnhusa, pålitliga, propra och värrekom., finnes plats i godt och reelt hem i Sthlm. Svar märkt »1 mars», uppgift om ålder, ref. och adr. hämtas d. 5 febr. å S. Gumælii Annonssbyrå, Sthlm.

BARNFRÖKEN gemast till landet för 3 gossar, 6, 4, 2 år, van vid barn, snäll och pålitlig, äfven villig att biträda med inom hemmet förekommande göromål. Jungfru finnes. Svar till »Familjemedlem», Östgöta Korrespondentens kontor, Linköping.

I TJANSTEMANNAHEM i Norrland får bättre, hushållsven barnkär flicka plats som husmors hjälp och med barnen, 3-6 år, Jungfru finnes. Vid. Nya Inack.-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm.

I VÄRMLAND, godt hem, får undervisningsvan, musikalisk lärarinna plats. Vid. Nya Inack.-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm.

I GODT HEM i stad i Gestrikland, får hushållsven fröken plats. Tjänare finnes. Vid. Nya Inack.-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm.

PLATS som husmors hjälp vid inarbetet finnes för frisk, bildad flicka på liten gård 2 1/2 tim. resa fr. Sthlm. Lön 12 kr. 2 pers. hush. Snart svar med foto till »Eget rum», Postkont., Odengat. 58, Sthlm.

EN anspråkslös, snäll och fullkomligt pålitlig bättre flicka kunnig i matlagning samt husliga sysslor, erhåller plats i liten familj i Bergslagen. Svar jämte foto och uppg. om ålder, lönepret. m. m. till »E. B.», Kopparberg p. r.

PÅ mindre landtegendom i Sörmland finnes plats för en bättre flicka som hushållsfröken. Betyg, lönepret. jämte foto till Sjövicks Gärd, Bettna.

GLAD OCH HURTIG FLICKA (omkring 30 år) erhåller plats som tekniskt biträde hos ungar (apotekare) på landet. Svar jämte foto och lönepretentioner till »Värdinna 1914», Iduns exp., Stockholm.

Hushållerska

erhåller plats från 1 mars att förestå bättre hem. Svar med ref. och foto samt uppgift om löneanspråk till »Två ungherrar», Box 23, Norrköping.

Elementarbildad flicka

med energi och god karaktär kan till våren erhålla plats i värrekom. pappershandel. Ansökan, foto och ref. torde sändas till »Universitetsstad», Iduns exp. f. v. b.

Folkhögskolan, Ö. Grefvie.

Tvåne lärarinnetjänster lediga att tillträdas d. 15 maj 1914 (9 mån. tjänstgöring):

Skolköklärrarinnetjänsten. Kompetens: Fackutbildning för landthushållsskola och praktisk erfarenhet. Lön 1,000 kr. jämte fri bostad och mat.

Väfnadslärrarinnetjänsten. Kompetens: Fackutbildning i väfnad och skånsk knyppling. Lön: 1,000 kr. jämte fri bostad.

Ansökningar ställda till skolans styrelse insändas före d. 22 febr. till T. Norlind, Tomelilla. STYRELSEN.

Tärna folkhögskola.

Följande lärarinneplatser

äro på nedannämnda villkor till ansökan lediga:

- 1:o. I teoret. o. praktisk huslig ekonomi och mejerihandtering. Lön 400-600 kr. + bostad och vivre.
2:o. I trädgårds- och smådjurskötsel, tvätt, jämte biträde i skolköket en veckodag. Lön 300-500 kr. + bostad och vivre.
3:o. I konstväfnad och klädsömnad. Lön 400-500 kr. + bostad.
4:o. I sömnad och knyppling. Lön 300-400 kr. + bostad.

Lönerna fixeras efter kompetens. Tjänstgöring 4 mån. (maj-aug.). Platserna 1 och 2 kunna ev. framdeles utvidgas till årsplatser och 3 eller 4 kunna kombineras med gymnastikundervisning mot särskildt arvode. Ansökan (med löneanspråk och foto) ställes till styrelsen och bör vara insänd före 3 febr. till Rektor N. Hj. Bosson, Tärna (Västmanland).

En Bonne

engelsk-, fransk- eller tysktalande, sykkunnig, värrekom. erhåller plats på herregård i Västergötland d. 1 febr. Musikalisk äger företrädare. Svar till »God plats», Västgöta Korrespondenten, Sköfde.

Kammarjungfru

kunnig i sömnad och med goda rekomm. samt villig att tillse två flickor i skolåldern får plats nu genast på större egendom. Svar med betyg och foto till »Kammarjungfru», Västgöta Korrespondenten, Sköfde.

PLATSSÖKANDE

BILDAD FLICKA, med gladlymne, önskar plats som husmors hjälp, där jungfru finnes. Van att deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål. Tacksam för svar till »Karin 18 år», Göteborg 7 p. r.

UNG FLICKA önskar plats som fruns hjälpredda i liten vänlig familj. Lön önskas. Svar till »18 år», Örebro p. r.

Als Deutsche Lehrerin

wünscht meine Tochter, staatl. exam. Lehrerin, 20 Jahre, musikalisch, Stellung in guter protestant. Familie, am liebsten Nähe Stockholms, ab Ostern od. später. Auskunft auch durch Direktör Björkegren-Elbing und Fr. Holtenbach, Stockholms Handelsbank. Superintendent (Kontraktspost) Bury-Elbing Wpr.

I GODT och trefligt hem önskar bättre flicka plats för att få deltaga i matlagning och öfriga i hemmet förekommande göromål. Svar till »Januari 1914», Iduns exp. f. v. b.

ELEVPLATS önskar ung flicka å vårdanstalt, barnhem, sjukhem eller dylikt. Sykkunnig. Svar till »Iris», Iduns exp., Sthlm.

UNG FLICKA, från godt hem, önskar plats i bättre familj som husmors hjälp vid lättare sysslor. Är äfven villig att läsa med nybörjare i vanliga skolämnen samt något tyska. Tacksam för svar till »Febr. 1914», Sundsvall p. r.

EN UNG norsk dame önskar post i en danner familie till hygge och nytte. L. Bentzon, Uranienborg Apotek, Kristiania.

18-ARIG FLICKA, som genomgått 8-klassigt läroverk, van vid husliga göromål, önskar plats i familj att gå frun tillhanda och hafva tillsyn öfver barnen, om så önskas äfven undervisa dem. Svar helst före 1 febr. till »18 år», Iduns exp. Stockholm.

23-ARIG BÄTTRE FLICKA, som genomgått husmoderskola, önskar plats i familj att som husmors verkliga hjälp och sällskap deltaga i förefallande göromål. Är något kunnig i sömnad, handarbete och kanning. Vill anses som familjemedlem. Lön önskas. Svar till »Stina», Jönköping p. r.

EN 20 års flicka, barnkär och huslig och som all. realskolex. och inneh. plats omkr. 2 år, önskar plats som husmors sällskap och hjälp. Är van och villig att läsa hemläxor med barn. Lön, eget rum och ans. som familjemedl. Svar till »Maja B.», Iduns exp., Stockholm.

22-ARIG FLICKA som genomgått folkhögskola och husmoderskurs önskar plats som hjälp och sällskap eller som barnfröken i fin familj. Tacksam för svar till »E. B.», Almhult p. r.

ENKEL, anspråkslös flicka, kunnig i enkel matlagning, väfnad och handarbete söker plats. Svar emottas tacksamt till »Maja», Klippan.

21-ARIG BÄTTRE FLICKA från godt hem, väl hemmastadd i husliga sysslor, önskar plats, helst i närheten af Stockholm eller Uppsala, i vänligt hem såsom hjälp och sällskap. Svar till »Snarast», Knifsta p. r.

EN UNG, musikalisk, förfölvad skånska, som genomgått 8-klassigt läroverk och är kunnig i matlagning, linsömnad, broderi och någon sjukvård önskar plats i familj. Svar inom 8 dagar till »Familjemedlem», Iduns exp. f. v. b.

BARNSKÖTERSKEPLATS önskas till våren att sköta spädt barn af flicka ifrån ett godt hem som genomgått kurs för späda barn. Innehar plats i fint hem men önskar ombyte. Svar till »Pålitlig», Sv. Telegrambyråns Ann. afd. Helsingborg.

LÄRARINNA, undervisningsvan, musikalisk söker plats. Goda betyg. Svar till »Enerdisk-Barnkär», Sv. Telegrambyrån, Sthlm, f. v. b.

I GODT hem, som husmors hjälp, eller hushållsfröken där jungfru finnes, sökes plats af bättre hushållsven flicka, kunnig i matlagning, bakning o. s. v. Goda betyg. Svar till »Villig, Plikt-trogen», Sv. Telegrambyrån, Sthlm.

21-ARIG värmländska önskar i mars plats i godt bättre hem, herregård eller prästgård, att som husmors hjälp deltaga i förefallande göromål. Någon lön. Svar till »Familjemedlem», Säfte p. r.

NORRA INACK.-BYRÅN ans. lärarinna, vård-, sjuksköt., kontors-, sällskaps-, hushålls-, barnfröknar. Malm-skullnadsgr. 27, Sthlm. Riks o. Allm. I ÄLDRE. ALLVARLIG, ORDENTLIG och barnlös familj, önskar 37-årig prostdotter god plats som hjälp och sällskap. Svar till »Våren 1914», Iduns exp. f. v. b.

SJUKSKÖTERSKA, som innehar vana både med vanlig sjukvård äfvensom sinnessjukvård, önskar plats antingen å sjukhem eller privat. Är villig vid privat vård äfven biträda i hushållet om så är önskvärdt. Kan förete bästa betyg från lasarett, hospital och privat vård. Svar till »Norrlandska 21 år», Iduns exp., f. v. b.

SOM BARNFRÖKEN önskar ung, hurtig flicka plats. Har innehaft dylik plats i 2 år. Utmärkt betyg. Är där-jämte kunnig i klädsömnad och handarbete. Svar till »U. P. Intresserad» under adr. S. Gumælii Annonssbyrå, Stockholm, f. v. b.

PLATS som husföreståndarinnan hos ensam äldre herr sökes af bildad dam med vana och förmåga att sköta ett hem. Bästa ref. Svar till »Hem-trefnad T.», Iduns exp., Stockholm.

SMÅLANDSKA, som genomgått hushållsskola, söker plats för att undervisa husmors ledning deltaga i allt som förekommer i hemmet. Lön önskas. Svar till »19 år», Iduns exp. f. v. b. BILDAD FLICKA som genomgått ett-årig sjuksköterskekurs och är van vid barnavård söker plats som barn- eller sjuksköterska. Svar till »23 år 1914», Iduns exp. f. v. b.

VÄRDINNEPLATS sökes i Sthlm af bildad dam. Kunnig i ett hems skötande och att handleda tjänare. Talar engelska. De bästa rekomm. Svar till »H. Y. Z.», Iduns exp., Sthlm.

TVA elementarbildade flickor önska plats att under husmors ledning utföra alla förekommande göromål. Svar till »Familjemedlemmar», Iduns exp., Sthlm.

UNG FLICKA med synnerligen vacker realskolexamen önskar plats i god familj, som lärarinna för mindre barn. Villig deltaga i skrifgöromål. Svar till Rektor Joh. Stenberg, Kommunala Mellanskolan, Katrineholm.

MEDELÅLD. allvarligt sinnad bildad dam önskar plats som husföreståndarinnan i aktingsvärdt bildadt hem, där husmoder saknas. Har genomgått sjukvårdskurs. Är barnkär och något musikalisk. Svar märkt »K. H.», Iduns exp. f. v. b.

UNG FLICKA önskar lära hushåll å herregård eller stort landtställe. Är villig att betala något. Svar till »Elev», Hålsingborg p. r.

FÖRLOFVAD FLICKA önskar till våren plats i musikalisk familj där praktisk husmor och jungfru finnes. Är van vid husliga sysslor och villig deltaga i förekommande sådana. På vänligt bemötande fästes stort afseende. Någon lön önskas. Svar till »21 år», Tidn. Hallands exp., Halmstad.

21 ÅRS FLICKA önskar att som betalande elev under en tid af 4 å 6 månader få deltaga i ett hems göromål och därunder få vara som medlem af familjen, helst i godt hem på landet. Svar till »Erfaren husmor», under adr. S. Gumælii Annonssbyrå, Stockholm f. v. b.

18-årig,

musik. landbrukeredotter med realskolexamen önskar plats på herregård som sällskap och hjälp. Är äfven villig undervisa mindre barn. Kunnig i handarbete och väfnad. Gärna hos äldre personer. Svar till Onsjöbanken, banken, Eslöf.

Ung, bildad flicka,

som genomgått Barnavård, önskar pl. i bättre fam. att sköta spädt barn. Svar till »Norrlandska 91», under adr. S. Gumælii Annonssbyrå, Sthlm, f. v. b.

INACKORDERINGAR

INACKORDERING kan erhållas på nyare med ensamt eller deladt rum hos fru Maria Planting-Gyllenbåga, Artillerigat. 28 A. III. Allm. tel 222 23.

INACKORDERING för personer som önska hvila och rekreation eller eljest vilja tillbringa någon tid i hög och starkande luft, kan erhållas i rymlig prästgård på landet. Piano finnes. Moderata priser. Närmare genom fru A. Hedelin, Jäders bruk.

Bästa inackordering

till vårterminen för skolyngling som vill dela stort och trefligt rum. Bästa ref. från nuv. inackordering. Svar »I. H.», Iduns exp.

Konfirmander

mottagas instundande sommar i prästgård å västkusten, nära Marstrand. S. J. Meuller, Rönnäng.

Konfirmation. I prästgård på landet, helst i mellersta Sverige, i hvilken flickor emottagas i sommar för konfirmationsundervisning, önskas inackordering för 16-årig flicka från stad. Svar till »Augusta A.», Iduns exp., Stockholm.

Unga flickor

i behof af hvila och frisk, stärkande landluft, kunna få god inackordering under månaderna februari-maj. Hårlig skogstrakt, godt bord, moderat pris. Svar till »God vård», Sv. Telegrambyrån, Malmö.

Nedkomst.

Hos skicklig barnmorska och sjuksköterska, som själf disponerar treflig, vackert och ogeneradt belägen villa vid skog och sjö, nära stad, kan blifvande moder, som önskar trygg vistelse och nedkomst, erhålla lämplig inackordering jämte omsorgfull omvårdnad - äfven om så erfordras af skicklig läkare (specialist). Svar emottas under sign. »Kr. 3 pr dag», Iduns exp., Sthlm, f. v. b.

Hvita Korset

Rikstel. 17. Örebro. Rikstel. 250. emottager den 1:sta april 10 st. elever som önska utbildning sig till dugliga yrkesbarnsköterskor eller husmodrar. Yrkeskötterskursen omfattar 6 mån. o. husmoderskursen 3 mån. Dessutom anordnas kortare intressekurser för unga fruar som, före sin nedkomst önska intressera sig för rationell spädbarnsvård. Månadsafgiften för yrkeskötterskurs är 65 kr. Husmoderskurs 85 kr. och för intressekurs 100 kr. inkl. kost och logi, tvätt samt afgiften för läkarens och föreståndarinnans föreläsningar. Efter genomgången yrkeskötterskurs äger godkänd elev rättighet anlägga Hvita Korsets uniform. Obs! God fysik, ordningssinne, samvetsgrannhet samt ett sympatiskt sätt och uppträdande äro nödvändiga förutsättningar för dem, som önska vinna inträde och utbildning sig till yrkesbarnsköterska. Ansökn., åtföljda af läkareintyg, skol- och frejd-betyg samt foto emottages intill den 1:sta mars och adr. till Föreståndarinnan för Örebro B. B. Hvita Korsets Sjukhem och Spädbarnskrubbor, Örebro.

Det af Apotekaren Fil. Dr H. Cederberg uppfunna antiseptiska preparatet SASOL är det bästa, mest effektiva, behagligaste och bruket billigaste medlet för vård af sår, samt yttre skador och åkommor.

SASOL har den mest allsidiga användning, är ogiffigt och retar ej hud och slemhinnor. En hvar som gjort bekantskap med SASOL föredrager detta obefogadt framför andra antiseptiska medel och konc. munvatten.

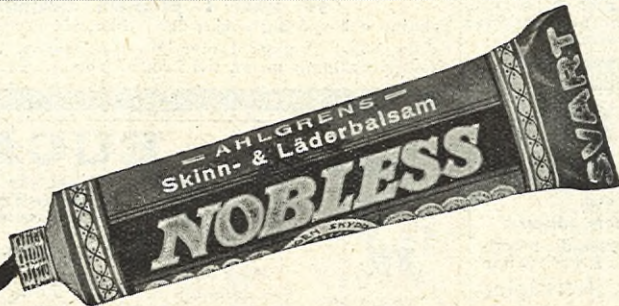
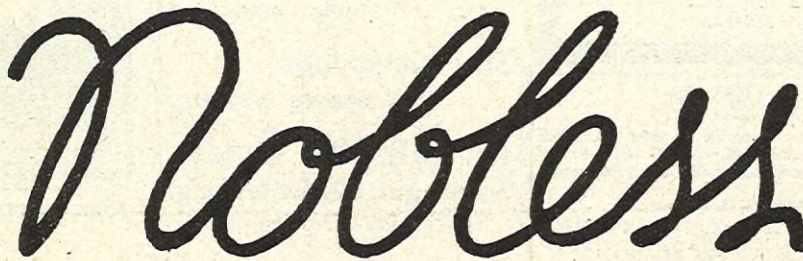
Säljes å apoteken och i väl sorterade affärer i originalflaskor å kr 2: - och kr. 1: -.

“Nobless“ smetar ej ifrån sig!

Ahlgrens Skinn- och Läderbalsam Nobless är ett av ej blott för skodon utan för alla med blank yta försedda läder- och skinnvaror avsett preparat. Nobless skall påstrykas endast helt tunn, vilket på grund av dess mjuka konsistens synnerligen lätt går för sig. Det ger då åt det putsade föremålet den vackraste och varaktigaste glans. Och det smetar ej ifrån sig, om skodonen eller andra därmed behandlade föremål råka ut för vata, hvilket däremot är fallet med en del andra, för läder och skinn avsedda putsmedel.

Nobless kan således, som sagdt, användas ej blott för skodon utan för putsning av res- och handväskor av skinn m. fl. effekter. Å ljusa sådana ävensom å nya svarta, användes med fördel vit “Nobless“, som ej innehåller något färgämne men väl sådana beståndsdelar som bevarar skinnets mjukt och smidigt. — Observera den praktiska förpackningen: i tuber å 35 öre.

Till platser, där ännu inga återförsäljare finnes, expedieras gärna direkt till konsumenten 6 tuber portofritt för kr. 2:10. F. Ahlgrens Tekniska Fabrik, Gefle.

Det bästa läkemedlet är

AKTA BRÖSTKARAMELLER

Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing, Norrköping.

Gymnastikdirektörsexamen
 afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
 Ny kurs börjar 14 sept.
 Prospekt gen. kapten J. Thulin, LUND.

Göteborgs Gymnastiska Institutet,
 Göteborgs Arkader, Göteborg, längsta o. fullständiga specialkurs i **Sjukgymnastik o. Massage.**
 Begär prospekt!

Doktor A. Kjellbergs
 kurs i massage och sjukgymnastik.
 Begär prospekt! Stockholm. Mästarsamuelsgatan 70.

Med. Dr. E. Kleens
 (ett-åriga) kurs i Massage och Sjukgymnastik (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. Nr 37 Mästarsamuelsgatan, 2 tr. upp. Prospekt begäres städes under adress Saltsjöbaden.

SKÖNHET tillf. medel mot grumlig hy med bölder, finnar, eksem. S. K. skönhetsvål, crème, salvor absolut värdelösa. Många int. af ansedda pers. 40-årigt eksem botadt. 3 kr. sats. Diskret. Fru Ina Göthe, Falun.

Bästa medel mot röda och sönderspruckna händer är
Inoxbalsam.
 Fås på apotek, kemikalie- och parfymaffärer. Pris 50 öre och 1 krona per flaska.

Majorskan Edmanns (Varberg) Rynktinktur
 anses vara det yppersta medel att borttaga rynkor, pormaskar. Gör hyn klar, slät och skär, föryngrar utseendet betydligt.

Champoing
 är beredd af finaste ingredienser, borttager mjäll, ger glans.
 Förmärsta Parfymaffärer.

Javana Lelu
 det bästa medel för erhållande af långa ögonfransar och tjocka ögonbryn. Pris 6 kr. + porto.

Franska Parfymmagasinet, Hofleverant. 21 Drottningg. 21, Sthlm.

Afmagringsvål,
 — absolut verkande — oskadlig. —
 Pris kr. 4.50 + porto. Försändes diskret.
Franska Parfymmagasinet, Hofleverantör, 21 Drottninggatan 21.

MOMENTAN. Bästa färgmedel för hår och skägg. Är för hälsan oskadligt. Verkan ögonblicklig. Faller ej vid tvättning. Pris 5 kr. pr sats.
Ziwertz Eftr., Göteborg, Återförsäljare rabatt.

Hjälpa åt de små!
 De flesta barn lida af Engelska sjuknan eller riset. Symptom i första stadiet: orolig sömn, uppsvällad mage, ostig, illaluktande afföring, kramp, konvulsioner etc. Pastorskans Häggelöfs rissmorning hjälper på underbart kort tid. Tusentals intyg. Uppgif barnets ålder. Pris pr sats 2.25 före och 3 kr. för barn öfver 6 år. Sändes mot postförskott från
P. M. Nilsson, Östersund 85.

Tändalätt!
 Pris 20 öre
 Obrännbar brästandare som tänder oelbart lifven den suraste ved.
 Kan användas 100-tals gånger!
 Säljes hos hvarje välsorterad Special- och Diversehandlare m. fl. i parti från Brästandarefabriken, Norrköping

H.G.SÖDERBERGS IMPORT A.B.
1MA ANTRACIT, HUSHÅLLSKOL & KOKS

Riks. 5914, 3092, 575, 11809, 11812 • ALLM. 451, 3092, 1282, 2582

Köfvsoppa

bereder man bäst af **MAGGI^S Buljong-Tärningar**

Sjukvård i hemmet. Under tecknads under våren sedvanliga sjukvårdskurs för kvinnliga familjemedlemmar börjar den 2 mars. Vidare genom prospekt. Tunnelgatan 25. Sthlmstel. 8211. Riks 6898.
Sally Peterson, Sjuksköterska.

Lektioner i Linnesömnad, även blusar, underkläder, sportskjortor och barnkläder.
 Elever mottagas dagligen.
Karin Egnér. Eva Egnér.
 R. T. 3530. Sibyllegatan 36, Stockholm. A. T. 210 04.

Göteborgs Nya Husmodersskola, S. Allégatan 2 A. Rikst. 10624.
Husmoderskurser på 1 o. 2 term. med början i jan. o. sept. Grundlig och praktisk undervisn. i enkl. o. fin. matlagn., bakt., konserv., dukn., serv. m. m.; rengöring (obs! största delen af rengöringsarbetet överlämnas efter de första veckorna åt tjänarinnor); linnesöm utan träckl. (varje elev disp. en symaskin); hushållsbokf. o. -beräk.; hälso- o. sjukvårdslära; barnavård, prakt. o. teoret. (valfr.) Kortare kurser i matlagn. o. linnesömnad f. m. eller e. m.
 Prospekt o. upplysningar på begäran.
Elvira Friberg, Hildegard Friberg,
 f. d. lärarinna vid Fackskolan, Utexaminerad lärarinna i huslig ekonomi.

Olga Schultheis' Praktiska Fortsättningskurs för unga flickor.
 Elevplats är ledig för vårterminen. Pris 500 kr. Prospekt och närmare upplysningar gen. Olga Schultheis, Fogelsta, Tumba. Rikst. Tumba 114.

Rodenstamska Slöjd- o. Hushållsskolan, Hudiksvall,
 börjar sin 35:e termin den 20 januari 1914.

Husmoderskurs: matlagning, bakning o. d. Slöjdcurs: pedagogisk kvinnlig slöjd, handarbeten af olika slag, vävning, växtfärgning. Prospekt på begäran.

Marieborgs Husmodersskola
 börjar sin verksamhet 15 april. Vill lämna god undervisning i allt hvad som hörer till ett hushåll äfvensom i slöjd, trädgårds- och hönsskötsel. Skolan har ett i alla afseenden godt läge vid Vättern i närheten af stad. Examin. lärarinnor. De bästa referenser. Tjänare finnas. Prospekt på begäran.
 Rikst. 102. ANNA BECKMAN, Marieborg, Askersund.

Uppmärksamma kvinnliga kurserna vid Önnestads Folkhögskola,
 nära Kristianstad, i vacker trakt, samt dess **Övre Avdelning** utbildande för hem- och fortsättningskolor i huslig ekonomi, seminarier m. m. Allmänbildande ämnen jämte husmoderskurs, lanthushållningsämnen och trädgårdsundervisning. Pågår 4 mån. från 17 april. Prisbillig. Statsstipendier, friplatser åt mindre bemedlade.
Praktiska trädgårdskurser mars-oktober rekommenderas särskilt för att inlära skötsel af hemträdgård — även som förkurs för fackutbildning. Begär illustrerat prospekt från rektor Yngve Melander, Önnestad.

En kurs i praktisk hushållsekonomi,
 bakning och vävning börjar den 1 febr. vid pensionatet Anglica, Rättvik.
 Åtta, högst 10, unga damer kunna mottagas. Man hänvände sig för afgiftsupplysningar m. m. till Fröken Young. Tel. 37. Rättvik.

EUCALYPT
 återgifver grått och blekt hår sin ursprungliga färg i hvilken nyance som helst. **Garanterat oskadligt.** Attest härå är utfärdad af Herr Dr Carl Setterberg, Kemiska Kontrollbyrån, Stockholm.
 Pris pr flaska å 125 gr. 3 kr.
 Fås i alla välsorterade Parfym- o. Materialaffärer. På platser där Eucalypt ännu icke finnes till salu hänvände man sig till Company Sydneys Agentur, Bruksgratan, Malmö.

Joh. Lundström & Co A.-B.
 KUNGL. HOFLEVERANTÖR.
PRIMA ANTHRACIT
 HUSHÅLLSKOL • COKES • BRIKETTER

RIKS.	4 27	Skeppsbron 18	22 88	ALLM.
	22 20	Strandvägen 17	60 19	
	20 12	Norr Mälärstrand 22	61 98	
	74 47	Söder Mälärstrand	30 60	

Tolftte häftet af Moster Emmas väfbok. Nya mönster i 4-skaft till mattor, gardiner, möbelytter, bonader m. m. Erhålles mot 1 krona 35 öre postförskott från **Moster Emma, Kneipp-baden.**

Generande härväxt
 borttages effektivt och smärtrött på några minuter endast med användning af min bepröfvade metod. Själfanvändning. Skadar ej huden. Den generande härväxten kommer icke tillbaka. Pris kr. 3.50 franko. Skrif till fru Ida Gottlieb, Aarhus, Danmark.

LILJEHOLMENS
 Stearinfabriks-Aktiebolag
 Kungl. Hofleverantör
STOCKHOLM Sö.

Kronljus	Kanalljus
Stakljus	Grenljus
Lyktljus	Julgransljus
Altarljus	Cykelljus

Illuminationsljus
Pianoljus "Splendor"
 i engelsk typ.

Endast superior och prima ljus äro stämplade "LILJEHOLMEN"

Lättantändliga veckar enligt svenskt patent N:o 16705.

Marianne Nordquist
 har efter en utländsk studieresa återtagit sina lektioner i gyllenläder och läderplastik. Mottagnig 2-3. Tel. Brunkeb. 111.

Förmärsta medel att skydda huden och bevara hyns friskhet är
Oatine-Crème
 — en kraftig, snövit naturprodukt af ren hafre. Akta Oatine-Crème i hvit burk med grönt lock från

The Oatine Co, London, säljes efter tullförhöjningen till 1.50 o. 3 kr. per burk. Oatine-Crème, -Tvål, -Puder o. -Balsam finnas öfverallt samt hos A. W. Nordling, Biblioteksgatan 11, Birgerjarlsгат. 18 o Drottninggatan 63 Stockholm.

TIDAHOLMS FANTASIMÖBLER

Rikhaltiga variationer. Begär pris.
Tidaholms Bruk, Tidaholm.
 Kungl. Hofleverantör.
 Försäljningsmagasin: Mästarsamuelsg. 38, STOCKHOLM.

Goss-Underkläder.

Vid behof af **Underkläder** torde Ni skriva efter vår rikt illustrerade priskurant för tricovaror, som sändes gratis och franko.
Stor sortering! Billigaste priser!
A. Jönsson & Co,
 Kyrkogat. 32, Göteborg.
 Specialaffär för Tricotvaror.

SASOL-TVÅL
 för toaletten.

Genom sin tillsats af 10% SASOL innehåller denna tvål vissa, ur ett flertal växters flyktiga oljor extraberade verksamma beståndsdelar, hvilka afägsna hudåkommor: finnar, kvisslor, utslag, pormaskar, reformar m. m.

BRUNKEBERGS TEATERN
 Alltid veckans bästa nyheter!

Gummiklacker "Excelsior"

Finnas i hvarje välsorterad skoaffär.
Idun utgifves denna vecka i A och B.